

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ

Que enlos processos de Regalia ques farà contra les personas Ecclesiastiques constituides en sacres ordens Religioses: o beneficiats sia seruat lo priuilegi del catholich Rey don Fernando segon digne re cort al stament ecclesiastic h atorgat Capitول. i.

Rimerament ab lohacio: y approbació d la present Cort estatuhim y ordenam que enlos processos de Regalia fets: y sahedoris enlo Principat de Cathalunya: y còtats de Rossello: y Eerdanya còtra persones constituides en sacres ordens Religiosos: o Beneficiats sie seruat lo priuilegi consentit: y atorgat al estament ecclesiastic enles Lorts celebrades enla present Vila de Môço per lo Serenissim: y catholich Rey Don Ferrando nostre pare: y au de memoria Immortal en lo Eny. M.D.x. juxta serie: y tenor de aquell.

Que capitans de guerrano puguen vsar de Juridicio sino enquant de drete per constitucions los es permes Capitول. ii.

Tem estatuhim y ordenam ab lohacio y approbació d la present Cort que los Capitans de guerra: axi gñerals: com particulars no usen: ni usar puxen de juridicio alguna sino enquant de dret: e per constitucions del present principat de cathalunya los es permes.

Que los poblats en les viles o lochs deça cinqua que no pagà general no concorregan enlos officis de cathaluya. Capitول. iii.

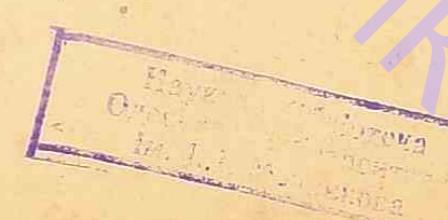
Es auant estatuhim y ordenam: que los naturals: o poblats enles viles: o lochs deça Linca en les quals nos culle los drets del general de Cathaluya no puguen dact auant con correr en officis alguns axi ab juridiccio: com ens ju ridicio dels dit principat y comptats: nitenir: ni regir aquells.

Que al loch finet gñal o doctores dl Real cōsell se puguen presentar supplicacions sis pretendra aquells hauer contra seta constitucions d cathalunya y capitolys y actes de Cort Capitول. iii.

Tem estatuhim y ordenam: que si algunes supplicacions se donaran pretenent q lo loctinet general: o altres officials del real Cōsell dels dits principat y còtats hauran contra seta viatges constitucions capitols: e actes de Cort privilegis comuns: e particulars dels dits principat: e còtats a quelles se puguen fer y presentar pus sien signades d clauocat: o dela part materna de qui es interes.

№ 32368

B iii

¶ Que los encarcerats en les presons de Barcelona
no sian accullits en la almoina sens prouillio del ricicà
celler: o del Regent cà. L'apitol.v.

Tem estatutum y ordenam ab lohacio y approbacio dela present Corts qu
los qui seran encarcerats en los carçers reals dela ciutat de Barcelona ne
sien alimentats dela almoyna dels pobres presos dela dita Ciutat: no sien
acullits en aquella sens manament o promissio del viçicà. o en son cars regent la
Lancellaria. Los quals se hajen: a informar dela pobretat de aquells de paraula
o en scrits: com millor los parra: y los qui seran declarats pobres sien tractats co
a pobres no pagant carcellatge: e lo carceller no puga exigir res de aquells.

C Que los scriuants peticioners hainen tenir ala sala
dla preso vna post y taula ben sien scrits los salaris
y auaries que pertanyen als officials dela cort.
Capitol.vi.

Tem statuhim y ordenam encara que lo peticioner haja de tenir huma tavla
post en la sala dela preso en la qual sien notades y scrites les taxes dels iala-
nis y auaries que per ordinacions son taxats als scriuans y altres officials del
Corr y que los negociats per ignorancia no sien extorquits en sobrats salariis.

CQue los scriuans qui Reben testimonis en les causes
criminals haien scriure tot lo que los testimouis diran
agi en defensa com en offensa fabent al cars. **L**apitol. vii.

Il em statutum y ordenam que los notaris o scriuans que rebran testimoniis sobre enquestes criminals hajen ascriure tot lo que diran o de posaran los testimonis quanta que tocha ha offenses y defenses fahent al carso de lo qual dits testimonis ieran interrogats la pena dels contra fchents a nos y a nostres successors e als officials aquells partaga rescriuada.

Que les constitucions dels litibus ab cuiadis fetes en
les Corts de sancta Anna per lo catbolich Rey
don

Don Farrando segon sien seruades en les vniuersitats Reales si dins vn any no y hauran cōtra dit Capítol. viii.

MEs statuhim: e ordenam q̄ lorde deles Constitucions donat en les segones Lorts de sancta Anna dela cintat de Barcelona celebrades; per lo dit Catholich Rey Don Ferrando segō nostre pare e cui vulgarment dit de litibus abreuiandis: sia seruat per les vniuersitats reals dls dits principat: e Comtats si dins vn ay comptador del dia dela conclusio dela present Lort noy hauran contra dit dela qual contra diccio hauja de apparer en lo cap dela Vlegaria en la qual no seran acceptades.

¶ Que los qui seran posats en la presó per provi-
sio dels Deputats: Consellers: Consols: Mosta-
çaffs: Clauaris: Obres: Alcaydes. Altres Of-
ficials que tenen semblat poder sié trets ab alba-
ra sol del official predit qui ho haura prouehi-
se ns 'albara del Roctinent general: ni de Thes-
res si d'òchs dit pres no fos recomanat o dete-
gut per altre cars d'l qual ay a constat en lo libre
del carcerller. Capítol. viii

Izem declaram: y anadint ala Constitucio/ o Capitol de cort per nos ato-
gat en les Lorts Celebrades en la Ciutat de Barcelona en lo Monastir de
frares menors disposant que los qui serà mesos en preso y los diputats co-
sellers còsols de mar Mostaçaffs/ Clauaris/ obres/ o Elcaldes/ o altres officials
qui tinguen semblant poder sien desllurats tostamps que hauran prouahit: qu e
lo presoner sia treu deles presons per lo carceller ab albara trames p lur Eleguer
altre missatge al dit carceller satisfet: y pagataquell en tot lo que li sera d'guts sens
esperar altre albara com en aquella es contingut estatuhim: e ordenam que lo di-
pres/ o en carcerat sie tret en continet per lo dit carceller deles presons ab lo di-
sol albara de aquell del sobre dit: per qui sera estat mes en la preso sens esperar al-
bara de nostre loctinent general o portant veus de general gobernador/ o Tesos-
rer/ o altre qualsevol official nostre si donchs lo dit pres no fos recomanat/ o de-
tengut per altre cars dela qual recomenacjo/ o detencio haja de constar en lo li-
bre del carceller.

HA
KOBA
¶ Della pena en que cauen los gascons forench's biar nesos limosins; y altreys francesos qui a portaran balestes; escopetes; archabuços. **Lapitol. x.**

ITem ajustant la constitucio feta per lo dit Catholich rey Don Ferrando segon en la coit d monco capitol. xxv. comensant p prouehir als desordens. ec. statuhim e ordenam de consentiment dela dita Lort; que los: Bascos; Biars; Limosins; foyetechs; donasans; e altreys fracesos qui en los dits principats e comptats portaran balestes; o scopetes; ni archabuços; sien assotats; e bandes de dits principat; e comtats; y si les portaran parades; o parats p den lo puny o ajen de seruir perpetuament en nostres galeres; y si tiraran contra persona alguna sien punits de mort natural les quals penes se puguen moderar a arbitre dels officials aqui tocara considerada la causa y qualitat de licto; e delinquet en la qual constitucio no sien compresos los qui so; o seran stats casats en los dits principat o comtats.

Cforma dela expedicio deles causes d'agraduacio y cessions de bens. **Lapitol. xi.**

DEr major expedicio dela justicia statuhim y ordenam que les causes degraduacions y cessions de bens sien sumaries; e sumariamente y de place sien strepit; e figura de subi expedides; e fer lo proces en les Lorts dels ordinantis; o enia regia audiencia; e de nuncia en aquella se aja a determinar y donar sentencia en continent sien seguir lo de deles de nunciacions deles causes sumaries; entenent empero que perco no sien differides les causes de aliments; ni la execucio dels censals; ni causes de execucio de censals; o violaris segons forma y tenor de la constitucio d'aqlls; e privilegis dela scriptura de terc volent que la present constitucio haja loch no sols en les causes esdeuenidores; mas encara en les pendents indecises.

Dela pena en que cauran los que pendran veniança dels parents amichs o valedors da qlls quils hauran ofesos. **Lapitol. xii.**

ITem perquant en la constitucio del rey Don Ferrando segon en la tercera Lort de Barcelona comensant; com instigat Entre les altres coses sonch p rouechi t que ningun offes ni injuriat piengues veniança; ni manas pèdre dels parents; ni amichs; ols offendents; o injuriats; lots grans penes les quals per el ser massa greus soen moderades per altra constitucio restant la pena d'esser publicats per gitats de pau y de treua per la qual pena no ha cessat la malicia dels delinqüents; y es raho que tant iniqua practica sia levada; y castigada. Perco ajustant la dita constitucio statuhim e ordenam ab lohacio y approbacio dela present cort que los qui faran; o faran ser veniança en parents e amichs; o valedors dels offendents trobats so la companyia de aquells ultra les penas de dita constitucio y altres constitucions moderades incorregan ipso facto en pena de doscentes liures la meyta aplicadora ala part damnificada; y l'altra meyta al official q fara executio la qual pena rebuda sumaria informacio sia executada; xicicom la pena de ser de ser

de ser gitat y publicat de pau y de treua.

CQue no sen atorgades instauratories en les causes mercantiuols. **Lapitol. xiii.**

DEr major fauor y expedicio deles causes Mercantiuols les quals dela natura son sumaries; y abreviat deuen esser expedides; e la dilacio de aquelles apporta grande triment als qui usen del art mercantiuol. Perco statuhim; y ordenam; que instauratoria; e instauratories de causes algunes deles Lorts dels Consols dela mar; e jutges d'apells dela Ciuitat de Barcelona; o altreys ciutats; o viles dels dits Principat; e Comtats per nos ne successors nostres; no sien atorgades; ni puguen hauer loch

CQue sis interposara supplicacio contra alguna prouisió feta sia reuocada contrari imperio y feta confirmada en lo cosell que no sen puga mes supplicar. **Lapitol. xiv.**

ITem com per major expedicio delas causes de supplicacions de contrari imperio sia donada certa forma per la constitucio del dit Don ferrando segon en la legona Lort de Barcelona. **Lapitol. xv.** Comencant mes hauant esta tuhim; e ordenam; q si alguna letra. et. E statuhim; y ordenam ab lohacio; y approbacio della present cort; que dita constitucio sia seruada a instant en aquella que quan se supplicara de algum intermedi prouisio; o declaracio en les causes dela Real audiencia; que sien reuocats; o renocades; per contrari imperi. Que si tal intermedio prouisio; o declaracio feta per aula per lo relator dela causa en la sala de hon sera dit relator sera confirmat; o confirmada; o sera dit que esta; y persevera en aquell o en aquella no se puga mes supplicar ala altra sala.

CQue en los comtats d Rosello; y Cerdanya nos puga fer ejecucio deles penes dels terços en que cauen los obligats ab piatat nos pugan ejecutar fins atat lo creador sia pagat del deute principal y qcreador; no puga cessionar als officials la sua parti **Lapitol. xvi.**

DEm per obviar als abusos; ques fan en los Comtats d Rosello; y Cerdanya denunciants los crehadors les penes dels terços en que estan obligats los deutors saturant se la part d' dites penes tocant als dits crehadors de que resten los deutors destruits; y los creadors. Perco no son satifets en lurs credits statuhim; e ordenam que affectuacio de ejecucio de penes de terços; no sia feta en ditas comtats fins ha tant lo deute principal sia satis fet; y pagat al creador. E que los creadors no puguen cessionar; ni trasferir en lo que aells toca en les dites penes del terc als officials; qui decerniran; o hauran decernidala ejecucio; ni als porters; missagers; y procuradors; que entre vindran en dites ejecucions directament; ni indirecta; ni per interposades personas altra ment la dita cesso; y trasllacio sia haguda per nulla; y lo creador perdala porcio. q li pertanyera y lo terc denuciati.

H
A
L
C
E
**Que los abadcats: y beneficis ab cura: o senscura
de patronat Real sien conferides a cathalans: y les
pessos sobre los fruyts de aquelles si seni posarā sien
per catbalans. Capítol. xvii**

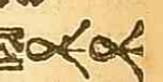
Don sic cosa desigual: e molt danyosa al Principat de Cathalunya: e Comtats d Rosello: y Eerdanya: que les prelatures: y Abbadiats. e altres dignitats Ecclesiastiques fundades: e dotades en dit Principat: e Comtats per los predecessors de vostra Magestat: e per los subdits: o qual seuol altres sien per persones si an yes de dits Principat y Comtats possedides de que se ha seguits en lo passat dany s: e inconueniments. Perço los tres staments de Cathalunya congregats en les Corts generals que vostra Magestat celebre als cathalans en la vila de Monco supliquen humilitat per be y utilitat: e repos dels poblets en los dits Principat: y Comtats li placia per perpetualmet statuhir: y ordenar per si: e successors seus que dassi aldauant en les prelatures: e Abbadiats: e altres dignitats: e Beneficis Ecclesiastichs d present Principat de Cathalunya: y Comtats de rosello: e Eerdanya dels quals vostra Magestat es patro qui de present vague: ni per auant vagaran encara que vacallser en la sede Apostolica no sien presentades a nre sanct pare p vostra Magestat ne persoas successores: ni prestara consentiment per causa d per mutacio o de traslacio per prouehir d aquells sino plones q si cathalans nats: e domiciliats verdaument: y sens frau en los dits principat de Cathalunya: o Comtats de rosello: y Eerdanya: y fills de aquells encara que no sien nat s dins los dits Principat o comtats en ari que aleys dites prelatures abbadiats: e altres dignitats: e beneficis ecclesiastichs: sien presentats tant solament Cathalans e no altres persones de altres regnes: e terres de vostra Magestat: y ab tot affecta dits Cathalan tingue e possedos en dites prelatures: e abbadiats sobre los fruyts de les quals no consentira vostra Magestat sien imposades pensio: e pensions annues en fauor d persones altres: que no sien cathalans nats: e domiciliats: com dalt es en los dits Principat: o comtats Empero en fauor d dits Cathalans se puguen consentir: e imposar. E aco no obstant qual seuol constitucio lo contrari disposant e los executoriats atorgadors per dites prelatures: e abbadiats: e altres dignitats sien atorga per vostra Magestat si sera present en dit principat y en abiencia de vostra Magestat person Loctinent general: y en absencia o defalliment de a quell per lo portant reus de general gouernador a cosell: y deliberacio dela audiencia real de Cathalunya: e no en altra manera los quals executoriats no puguen esser atorgats sino als demunt dits Cathalans: y fills de aquells: com dalt es dit: e tot lo es contrafisia cars ya e nulle: e vostra Magestat obtindra de nostre Sanct pare quis dela conclusio dela present Cort que no conferira dites prelectures abbadiats: dignitats: e beneficis encara q vacassen en la Romana curia sino ales dites persones Cathalanes: e q confirmaralo present Capítol: e tot lo contingut en aquell. E mes placia a vostra magestat fer los merce obtener de nostre sanct pare que les dignitats post Pontificales priorats: e tots los altres beneficis: ariab cura: com sens cura: que no son de patronat Real fundats en dits principat y comtats sien conferits als dits cathalans: com altres ditz y les pensions sobre los fruyts de aquells imposadores en fauor de dits cathalans y no de altres. Et liced et predecessors seus de gloria memoria: y a la Magestat fets fer los merce de presentas

sentar: e dar assensu: y consensu en tots los abbadiats: e beneficis ab cura: o sens cura de patronat Real: ari per fundacio: com per doctacio: o Privilegi: apostolic: ari del temps de sa Magestat: com de sos antecessors fundats en fauor d Cathalans nats verament: e sens fictio: e dispensacio alguna en lo principat de cathalunya: y comtats de rosello: y cerdanya: y supplicara la Magestat a nostre s: pare se affectuen les dites presentacions: con sensos: y assensos realment: y de fet: y les pusiós: y collaciós q assa Magestat s guarden e s guardan pugue a toorgara aquells iuxta lo estil d la regia & acellaria en dits cathalans: y no a altres e q assa haja loch en qual seuol vacacio de asi auant: ari per mort: com per renunciacio: o religacion regres acces coadiutoria imposicio de precio la qual nos puga imposar si no en fauor de dits cathalans: y que no manara la Magestat dar altrament executors sino ab obseruacia tan solament del pñ capitol Quat tempo a les dignitats post pontificals: y priorats: que no seran electius: y beneficis: que no son de patronat real ab cura: e sens cura: y pensions sobre los fruyts de aquells. Plau a la Magestat manar que sien conferits a dits cathalans com dalt es dit en los abbadiats: y beneficis: y les pensions sien imposades en fauor de cathalans tant iolament: y manar expedir letres oportunes per a nostre sanct Pare: y son embaxador y altres y tindrala ma que haja efecte. Mac. 121.

**Que en Cathalunya: ni en los comtats d Rosello
y Eerdanya nos puga exercir Juridicio sino p offici
cials cathalans conforme a les constitucions de catha
lunya Reuocats qual seuol abusos: Capítol. xvij.**

Som per la constitucio del rey en Pereter en la quarta cort de Barcelona comensant Item com los algozirs. ect. Sia ordenat que los alguazirs Reals d Cathaluya tingue juridicio en los qui son d casa d vostra Magestat. E per altre constitucio d catholich Senyor rey Don farrando segon en la Primera cort de Barcelona comentant approbants. et. Sia disposat que tots los officials en lo present principat ari abjuridicio: com sens aquella hajen de essernats y domiciliats en cathalunya: e ca be per otra constitucio dela reyna dona Maria en la cort de Barcelona Capítol. xviii. E encara per lo capitol trentaete del Rey Don Joha segon en la cort de Monco tingua ordenat: que nouells officials en lo present principat no sien posats: e contraforma de dites constitucions en los dies passats estant vostra Magestat en la Ciutat de Barcelona per los quis diuhen al caldes dela cort castellans se ha vsat de juridicio conerent de causes dls familiars: y dela casa d vs a Magestat la qual juridicio segon es dit pertany als dits alguazirs reals en virtut dedita constitucio. Perço los dits tres staments supliquen a vostra Magestat que hauen perre uocats los dits abusos: y aquells hauen y reputant per nulles: y de ningun affecte restant les dites constitucions en lur forca: y valor en quant mester sia vulla de nou estatuhir: y ordenar: que de asi auant los dites constitucions sien integrament obseruades prouehint expressament a los dits alcaldes: e altres quis diran officials de la cort e personas strangeres stant vostra Magestat e vostres successors en lo present principat: e Comtats de rosello: Eerdanya en nenguna manera usen ni usar puguen de juridicio alguna: ni exercer esque: a quella en los familiars de la casa: ni en altres: persones e sent lo contrari los actes sien nulles: e ells sien aguts per gitats

HALO
tats de pau y d'ells remetent lo dit exercici ha aquells als quals per constitucio
d'catalunya e altres llers dela terra es licit: y permes plau a la Magesta que si se
servatades les constitucions de Catalunya reuocats qual seuol abusos encontren
Mai⁹. Clic⁹.

CQue si per lo Real consell sera prouehit algu esser
desliurat dela preso que encontinent sia expedit lo al
bara: y soltat aquell per lo carceller: e no sia mes de
tingut sino per nou delicte: o altre de nou preuenguta
noticia dela Cort. *Capitol. xvii.*

EPer que moltes voltes ses vist que apres de esser prouehit per lo Real
consell que algu que sta pres sia desliurat relexat/ o datamanleuta: elo
loctinent general aportant veus de Gouernador/ o rogent la theoso
raria acustumada albera per al scarceller per que aquell tal presoner
sia tret dels carceres elo loctinent general qui lauons era/ o lo portant
veus de gouernador no per inetia esser espedit dit albera per hon mol
tes voltes los dits presoners apres dela ditta desliberacio son vexata de presons
per molt temps. Perco per prouehir ha tals vexacions los dits estaments suppli
quen a vostra Magestat vulla statuhir y ordenar que fet la demunt dita prouisió
per lo real consell ha fet lo dit albera: y encontinent lo presoner sia tret dels carceres
a si q no sia injustament detengut: y molestat plau a la Magestat si d'ells per nou
delicte/ o altre de nou peruenguta noticia dela regia cort. Mai⁹. Clic⁹.

CQue lo comersi de Barbaria no puga esser prohibi
bit als Catalans conforme al acte d'cort del catholich
Rey Don Farrando segon de dignere cort. *Capitol. xviii.*

EPer quant ab capitol de Cort confirmat per vostra Magestat en la cort
principala de Barcelona comensant Item per quā per lo catholich. et.
es atorgat als catalans poder anar: y començar en lochs de Barberia
en tal manera que ni per la Magestat ni per officials Reals poden
esser empachats pus no porten coles prohibides: e no obstat aq[ue]lo per
lo loctinent general de vostra Magestat son estades de tengudes ynes mercade
ries que diuersos mercaders d'Barcelona han portades del loch de Elger de Bar
beria: lo que es fet contra lo dit capitol d'cort en gran dany de les generalitats: e
dels poblat en lo Principat de Catalunya: y comtats de rosello: y sardanya.
Perco supplican a vostra Magestat confirmant lo dit capitol vulla de nou pro
uehir: y ordenar que lo dit Loctinent general/ o altres qualquier officials no pu
guan prohibir ne emparar lo dit comerci: y que no obstat quase uilla prohibicio
o manament en contrari fets los dits Catalans pugue anar: y començar en dits
lochs de Barberia pus no sia lo comerci de coles prohibides. E qualquier uilla per
sones: y mercaderies que sien per la dita raho de present de tengudes/ o empa
rades sien encontinent desliurades: y desembargades. Plau a la Magestat que lo
comerci no puga esser prohibit conforme a dit acte de cort Mai⁹. Clic⁹.

Que les causes

**Que les causes d'hauer cōtra feta cōstitucions o pugue
exir del Principat de Catalunya acceptat causas de
officials reals per questions que tinguessen aqui per
tanyarian los officis. *Capitol. xix.* **

EPer prouehir a alguns impediments per curats per alguns officials
reals cōtra los quals sen inquiria e instrua de hauer contra fet als usat
ges de Barcelona cōstitucions capitols: e actes d'cort priuilegis usos
e costums: e altres libertats dela terra la qual instancia se feye davant
lo Loctinent gñal de la Magestat en lo present Principat lo tal official
volent se ajudar del capitol del Catholich Senyor Rey Don farrando
do segon en la primera Cort de Barcelona comensant Clarificant. et. Recor
ria a la Magestat fora lo present principat lo que fer no podia: com lo dit capitol
no compreng ait cars: y de questa manera altercant se si la dita causa podia a
nar a la cort de vostra Magestat/ o no passava molt temps y era causa que nos de
claraua sobre dita violacio en gran dany: y per indicia dela obseruança de dites cō
stitucions perco supplique los dits tres estaments a vostra Magestat que ab con
stitucio vulla statuhir: y ordenar que les dites causes hauer contra fet a cōstitucions
en neguna manera pugue esser tretes dl p'sent Principat abans dins aq[ue]ll
sien determinades plau a la Magestat exceptar causes de officials Reals per
questions que tinguessen sobre los officis aqui pertanyerien Mai⁹. Clic⁹.

CQue los presos qui seran repetits per lo loctinent
general y proces d'Regalia d'ls officials ordinaris
e seran compostos que lo official o Baro quils haura
presos haya la tercera part dela dita composicio dedui
des les despeses fetas per la cort real. *Capitol. xx.*

CLaramētse veu: que per causa que lo Loctinent general per regalias/ o
altrament en casos a ell per mesos se tira molts presos: que los ordinari
s officials: e reals d'Baros hauran presos e apres compostos los la cō
posicio es tota dela regia Cort e los officials: ari Reals: cō de Barons
qui han pres lo trebal e sostengudes despeses no han res dela dita Compsicio d
hon se segueix que los dits officials reals ordinari: y de Barons son sets negli
gents en lo exercici de lurs officis: ari en la captura de les deliquents com en ser
los les enq[uest]es. Perco supplique dits tres estaments a vostra Magestat: que li
placia statuhir: y ordenar q si algu quisera stat pres y algun official Real ordina
ri/ o per barons/ o lurs officials. E apres en cars per mes de regalia sera portat
ala audiencia/ o sera compost lo official qui aq[ue]ll haura pres haja la meytat dla
dita composicio dela q[h]a pagar lo notari: y ministres dela cort: per q[ue] anant
sien tostei mes deligets plau a la Magestat que deduides les despeses fetes
per la cort real se dona la tercera part dela composicio en los cars ques supplica: Mai⁹.
Clic⁹.

**Que les causes de les imposicions deles vniuersitats
nos puguen enuocar en la Regia audiencia: y que en les**

b

HA
lettras citatorias; y inhibitorias sia posada clausula d'modo non sit causa impositionum. Capitulo. xxxij.

Der cōstitucions de Cathalunya es disposat que les causes deles imposicions deles Ciutats Viles; y lochs Reals no poden esser euocades ala Real audiencia ne del portant veus de Gouernador; ne de altres qualsevol officials ans la coneixēça de tales causes es deles Consellers Palers; Consols Jurats; Procuradors o Regidors de dites Ciutats viles; e lochs o de aquelles persones qui per aquells ne es donat lo carrech no res menys empo algunes vegades dites causes son euocades de hon las vniuersitats senten gran molestia despeses y dāys. Perco los tres staments suppliquen a vostra Magestat quels placia ordenat que dites constitucions sien confirmades e obseruades; axi que deles dites imposicions vostra Magestat: ni son loctinent general o portant veus de qual Gouernador ne altre qual seuol official se pugue entremetre: ne empachar: ne puguen regonexer: ne veure: o exercinar los comptes sobre dites imposicions donate ho tenguts e lo mateix sia obseruat enles causes dls officials concerents lo regument de dites vniuersitats eles causes deles confraries o sobreposats de officis deppendents; y emergents de aquelles ans la total conexēça y decisio deles dites causes pertangue y se sesguarda tant solament en aquells aqui per privilegis atorgats a dites vniuersitats o als sesguarden es pertanguen. E per obseruancia díl demà dit enles letres citatories e inhibitoryes sia posada la clausula d'modo non sit causa officiorūre qm inis vniuersitatū neqz impositionū illarum: vel contra territatum neqz dependentium vel emergensum ex illis.) Plau a sa Magestat que sien seruades les constitucions: e capitols: e actes de cort. y privilegis sobre aslo diposants remoguts tots abusos: y sia posada en les lettres Citatorias e Inhibitoryes clausula d'modo non sit causa impositionum. Ma^r. Clⁱ.

Que los pastores Rebedants o maiorals no pugue tenir bestiar gros: ni menut sots certes penes. La. xxxij.

Tem pertenir los pastores y maiorals bestiar propri apartat del bestiar de sos amos o mesclat ab aquell se seguiren molts mals e danyals ganaders y aquells qui tenen Bestiar carlos dits pastores maiorals no sols donē mal recapte al bestiar de sos amos per donar recapte al seu. Mas encara tenē gran ocalio opportunitat y auinētela d'furtar com defet furtē no sols bestiar de sos amos. Mas encara d'altres y dits pastores erien mes y millor bestiar y assit ant p'tat q'a sos amos per hon ne ve gran dāy no sols als Señor o bestiar y ganader. Mas encara ala republica. Perco los dits tres staments suppliquen a vostra Magestat q' li placia statuir: y ordenar que algun pastor emo/o maioral/ orabada nogosen in puga tenir algū cap d' bestiar gros: ni menut de q'seuollinatge o specie sien: en lo ramat de son amo o fora de aquell sots pena de perdre aquell: y pena de deu liures per cada vegada. E per lo semblant que algu no gose: ni puga acollir en son ramat: ni cabanes: ni en autre loch néguna sort de dit bestiar axi gros: comenut dls dits pastores maiorals/ orabada sots pena d' deu liures enla qual in correga aq'ls ho cadaudels hauer fet lo contrari deles quals penes laterça parts sia donada al acusador:

acusador / o denunciador eles altres dos part sien d'official: qui fara la execucio prohibint als officials aquiles sobre dites coses se denunciara en q' no diuulgue a ninguna persona lo denunciador / o acusador sets pena de deu liures applicado res la meyntat al official: jutge o Señor qui fara la execucio era altra al denunciador / o acusador qui haura diuulgat / o descubert Plau a sa Magestat. Ma^r. Clⁱ.

Que los Jutges de apells: ni altres officials pu guen conerer de causes de appellacions: menor decim quanta sous. Capitulo. xxxvij.

Tem com per cōstitucio del rey en Pere terc d'immortal memoria en la corona celebrada en Monco capitol. xiiij. sia disposat: q' causes menors de Sinquanta sous sien tractades sumariamente y de pla tota appellacio remoguda no obstant qualsevol abuso s: y setropia q' lo jutge de apells dela statio de Berona no obstant dita constitucio ha conegut: y attentat de conerer deles appellacions aell interposades d'facto per algūs maleciosos dedites causes menors de sinquanta so^r y vuyt vol y lessor de conerer de aquelles veirant los letigans contra forma de dita constitucio. Perco supplique dits tres estaments que dita constitucio sia obseruada inuiolablament: y q' d'eaqui aldeuant dit jutge de apells ne altres semblants jutges nogosen ne puguen conerer inuiam appellacions de dites causes menors de Sinquanta sous sots pena de priuacio de lur offici. Saluades altres penes o denades per constitucions contra los rompents constitucions generals de Cathalunya. Plau a sa Magestat reseruada empero la pena contra los qui contra faran a sa Magestat / o a son loctinent general: y en absencia de aquell del portant veus d' general Gouernador. Ma^r. Clⁱ.

Que lo iutge de apells d' Berona haja p'star seguretat d' tenir taula hi haye tenir taula com los altres officials. Reals. Capitulo. xxxv.

Tem cō per cōstitucio del rey Dō Ferrando de immortal memoria en la corona celebrada en Monco en lāy. M.D. xiiij. Capil. xiiij. sia disposat que lo jutge de appellacions dela estacio de Berona sia obligat de tenir taula Segons los altres officials la acostumen tenir y fins assi los qui han tengut: y lo qui vuy de presentte dit offici hasen recusat y vuy recuse tenir dita taula y los jutges de taula no han curat necuren cōpellir los hi. Perco supplique la dita L'orta a vostra Magestat q' la dita cōstitucio sia effectuada y obseruada y q' sia puehit q' lo dit jutge de appellacions haja d' p'star seguretat de tenir taula cō acostumē los altres officials Reals y q' sia inhibit de exercir dit officis haja p'stada dita seguretat q' los jutges d' taula de qui al deuant en les crides que faran citant los officials qui han tenir taula hi hajen anomenar expressament lo dit jutge de appellacions: axi com acostumen cridar los altres sots pena de mil florins de or y de priuacio delurs officis. Plau a sa Magestat Ma^r. Clⁱ.

Del modo se ha seruar enla eractio dells coro natges y maridatges. Capitulo. xxxvi.

bij.

Errelevar de assi avant los poblats del principat de Cathalunya e cōptats de Rosello: y Cerdanya dels dany s: y despeses q han hosteguts y la exaction dels coronatges y maridatges en la forma de algūs anys ençà les feta: y obseruada tramantentlo mestre racional de nostra magestat collectores de barcelona en forà p las regaries les quals feyen pagari diverses dictes: y despeses a les vniuersitats y singulares de aquelles supliquen los dits tres staments a vostra Mt. nulla statuhir: y ordenar que quant se haura fer exacucio d maridatge o coronatge y lo mestre racional o p qualsevol qui tindra carrech de dits maridatge y coronatge: se haja deputar en lo cap de quiscun regaria en collector qui culla exegesque y rebeba: y faça la execucio del dit maridatge y coronatge. Plau ala Magestat fino en cars q fes necessari pera la bona affecciua del a collecta de dits drets anuijar portera arbitre del comillari remoguts tots abusos de excessives: e indebites despeses. Ma^r. Eli^r.

Que sien dos aduocats y dos procuradors p los pobres en la forma elo present capitol. cōtéguda L. lxxvij.

Tez per quāt moltes regades es eldeue q yn pobre plecja ab altre pobre y no hauer y sino yn aduocat: y yn procurador de pobres qui son preueguts per lo yn dls dits pobres. Reste l'altro pobre sens aduocat: y sens procurador. Per çolos dits tres staments supliquen a vostra Magestat que li placia statuhir: y ordenar que sia a iustat yn altre aduocat: y yn autre procurador de pobres: axi que dea si aldeuant hi haja dos aduocats y dos procuradors: de pobres los quals hajeda aduocar: y procurar totes les caufes: coi fins assis es costumat dels dits pobres: y que los dos dits aduocats hien de assi avant entre los dos per salari del general d Cathalunya. Scranta liures cada y tant solament. co es quiscu de aquells. xxx.lii res cada y pagadores p terces. coz es acostumat. Elos dits dos procuradors d pobres hajen entre los dos dls dit general cada y. xxx.lii res tant solament. co es quiscu de ls. xv.liures pagadores p terces: co dites en los aduocats. Es entes Empero q inētre q tindrā los officis los aduocats: y procurador q vuy son dls dits pobres se hejē a reparar los dits salari y treballs en la forma d'aula escrita. co es que de les dites Sentanta liures dels aduocats: ne reba lo aduocat qui vuy obte dit offici mentre que obtindra aquell. xxxxv.liures tant solamente quicū any e lo aduocat qui de nou entrera. xv.liures quiscun any tant solamente lo procurador dels dits pobres qui vuy es deles dites trenta liures ne reba. xxx.liures cada any lo quide nou entrar. viii.liures solament cada any y q encls causes civils los dits aduocats y procurador qui nou entrá hajan aduocar y procurar tant solamente aquells pobres qui no poran hauerlo aduocat: y procurador que vuy son per esser estats presuntos per altres pobres enles mateixes causes ab los quals pledejaran. Pero y acant lo offici de dit aduocat qui vuy es sien y qualats los dits dos aduocats: que seran en los salariis: y treballs: coi delus es ditz y semblants y qualitat sia en los salariis: y treballs dels dits dos procuradors d pobres que serà la hora: que racaralo offici d'l qui y vuy es procurador dels pobres: axi sia seruat sempre de alli avant ab egualtat en lo salari e treballs entre los dits dos aduocats: y dos procuradors dls dits pobres que apres del present Capitulo serà creats. Plau ala Magestat. Ma^r. Eli^r.

C dels hous dells stors que no sian furtats: ni ocubats. L. capitulo. lxxvij.

P Er prouehir en lo de sorde que de quiscun any se fa en pēdre e robar los hous dells stors: y traure stors nichs dls nius lo q causa que ja pera

vuy nos trobē stors en lo principiat de Cathalunya e cōptats d Rosello: y Cerdanya y hauer fer destruir: y pdre los agres de aqlls segó feyen en lo téps passat suppliquen los dits tres estaments a vostra Mt. q nulla estatuhir e ordenar q nigua persona de ql seuol ley grau: o cōdicio sie nogos: ni presumes que traure pēdre: ni robar dits oubs en ni gū téps ni pēdre dels nius estors nichs a bans dela festa de santa Magdalena q es en lo mes d Juliol: ni tenir aqlls y q ala p̄sent ordinacio cōtra fara si sera domiciliat en los dits principat: y cōptats insides que en pena d L'ent ducats d or y sino pora pagar la dita pena haja star p téps de qtre mesos ala p̄so los qls L'ent ducats sié applicats. co es la terça part a vía Mage. l'altra al acusador: l'altra al official qui fara execucio. E a çó silos fals blinquentz seran atrobats y presos en terras de vostra Mt. Si sera atrobats y presos en terra de baròs cauallers gentils homens o plats o psones ecclesiastiqs q la dita pena sia diuidida entres parts la vna sia applicada al Senyor dela dita terra e l'altra al acusador: e l'altra al official qui fara la execucio. Si sera lo tal cōtrafaht strāger dels dits principat o comtats incorregua ipso facto en pena d esser açotat. E p q millor sia a effectuat e seruat lo present capitol sia donada facultat aqlls euol psona o psones: axi ecclesiastiques: co seculars encara q no tinguen juridiccio alguna q pugue pendre aqlls si qui al p̄sent capitol haurie contra fet en qualquier territori qls tropien: a xi de vostra Mt. co de qualsevol baro o barons prelats o eclesiastiques psones: aquell o aqlls presos hajen d metre en ma dson ordinari: e supperior dins vn dia si ja p la diuinstacia del loci ahont sera lo ordinari mes téps noy haura mester presents testimoniis e reqüestos los dits officials q hajen de seruar: y effectuar lo present capitol segons q en aqlls contengut si aqll official recusara: o dissimulera re guerosament executar les penes pdites ipso facto incedes que en la materia pena de dits L'ent ducats en los quals haja de esser executat per son superior sens remissio alguna la qual pena de dits L'ent ducats sia partida segons es predit. Elos hous o stors nichs q se ran atrobats en aqll tal q sera pres senlurats al Señor del territori hon seran tres ans q no sen puga aprofitar per acriar: o tenir aquells ans haja aquells lancar e los stors tornar al niu. así q astor nichs en ninguna maniera sia trobat q algun tinga. Elos qui receptaran a culliran o fauor o ajuda daran ale sobre dits delinquents en correguen en la mateixa pena la qual se haja adidimir segons es dit. Si cars sera q lo acusador o aqll qui haura trobat lo mal factor anira: o detara anar aquell co posant lo en alguna cosa q aqll tal incides que en la pena d el present capitol en lo modo predit particora. Plau ala Magestat demprio q la pena dels officials Reals contra faran sia reseruada a arbitre de la Mico de son loctinent general o en lurabsencia d portar veus de general Gouernador. Ma^r. Eli^r.

Que no pugue esser tres porches: ni canceladas d'arin citpat de Cathalunya en la sino forma en lo present capitol cōtéguda. L. lxxvij.

In co manifestament se veia lo gran dany y perjudici evident fet als poblats en lo principat de Cathalunya y comtats de Rosello: y Cerdanya per lo gran abus se fa de traure molt nombre de porches: y carnalada d dits principat y cōptats quicū any. Per la qual cosales carns dels porches se son y ters encarides. Perco suppliquen los dits tres staments a vostra Mt. q li placia statuhir: y ordenar: q no sia persona de qualsevol cōdicio sia q gos: ni presume traure porches: ni carn salades de porches de dits principat: y cōptats lor pena de cinch L'ents ducats de or acquisidores la terça part als cotres Reals lal tra terça part al official sahent la execucio y lo restat terça part al acusador. E ultra dita pena los contra sahents pedrá dits porches: y carn salades. Plau ala Magestat q no sien tres dites coses dels dits principat: e comtats pera portar en Regnes stranys forad la corona de Arago y encara als dela corona sino en cars de abundancia de dites coies tolment que la terra y lochs de hont se trauran restats ben proueyda a conerçad loctinent ginal y en lur absencia dels portat veus d ginal Gouernador en los dits principat e cōptats sens licencia dels quals nos ten traure. Ma^r. Eli^r.

Que los pabordres dela església de tortosa en los ser
uells ocles Lorts haia a pagar seruada antigua consuetud. *Capitol. xxx*

Asta regada que vostra Magestat e als gloriosos Reys antecessors se usse
acostumat fer seruey en aquets Regnes de Cathalunya a Valenciac y Arag
go acostumen los pabordres dela església de Tortosa pagar la part q's toca
en cathalunya: y quant Tortosa es lo cap del bisbat: y alli tenen la residencia
lo q' no obstantlo vltim s'cruy fonech fer a vostra Magestat es estat intentat y los Ela
uells del Regne de Valenciac voler fer pagar als dits pabordres sa part en Valenciac
y perq' no es alho q' dits pabordres paguen una matcira rata dues vegades: y a vostra Mt.
no redunda ningun interes q' pugue en Cathalunya o en Valenciac: y son en possessio an
tigade pagar en Cathalunya: y no en valencia: encara q' tingu en redes en lo Regne
de valencia: cò aq'les sien dintrelo Bisbat de Tortosa o provinccia: de L'arragona.
perco supplique a vostra Mt. los tres estamets de Cathaluya mane estatuhi: y orden
nar y acte de cort: q' dits pabordres hajen de pagar co sempre: han de pagar la part q's toca
de q's sevol seruey en Cathalunya: y no en Valenciac y q' manant ho ari vostra Mg
estat coseruera la antigua costumet q' los altres Reys o gloria memoria predecessor
les continuauen han obseruat y redimira plens: y questions q' p' dit respecte entre lo
Regne de Valenciac: y dits pabordres ponen insurgen. Quelicit. Et. Altissimus. Et. Plau
a la Magestat sia seruada la antigua consuetud. Mt. Eli.

La abilitacio de Don miquell Elimièt Prothonotari. *Capitol. xxxi*

Atres estamets dlas Lorts q' p'sent g'restra Mt. se celebren als Cathlas en
Monco atinent: y considerat que Do Miquel Elimièt fill d'mosten Miquel valais
ques Elimièt Prothonotari de vostra Magestat. es estat per aq'la donat: y
puahit pera ajuntal dit pare seu en lo dit offici de Prothonotari. Perco sagus
y b'os seruays d'l dit Mossen Miquel relaiques Elimièt suppliques
vestra Mt. si placia e temps ab la dita Lort habilitar y naturaziar: y Cathala hauer: y
tenir lo dit don Miquel Elimièt acorda de dit offici de Prothonotari: y regimet de aquell
en manera q' lo dit Do Miquel Elimièt pura regir: y exercir lo dit offici de Prothonotari
actes: y negocis de aq'li en lo Principat de Cathaluya y còptats de rosello: y Ercd'aya
Sumur i n' solidu' ab lo dit pare seu: arico q' sevol Cathala natural: y domiciliat en lo
dit Principat: y còptats no obstat totes y q' sevol costitucions: actes d' cort: y altres or
dinacions generalas: y particulars: al sobre dits costitutats voler: y manant q' la present
habilitacio passe per acte de cort Plau a la Magestat. Mt. Eli.

**Que los Cathalana puguen traure e fer traure dela villa
d Sicilia ab licècia dela Mt. Real o dls maestres portulans de Sicilia en
la forma enlo present *Capitol. xxxij*.**

Amp per privilegi del Rey en Jaume de altra recordacio qu' sonc Rey de Si
cilia duch de Spilla: y Princep de Capua dat en la Ciutat de Palerm en
any Mil. dos Cents vuitanta: e finch. a. crviii: del mes de febrer sie entre al
tres cose en affecte disponit: e atorgat que los Cathalanas: e habitadors en Cathalunya
y susl'atacio lur pugue traure formet: y ordins ab licècia dela Mt. Real o d'l mestre o me
stres portulans d'l Regne de Sicilia ab naus: e altres vercells pera portar en Cathaluya
y no en altra part pagat y dret de treta als Regia cort o als dits mestre o mestres por
tulans alho d'res i anns per general y cada Salina de formet o de un carre ou grana
suppliques a vostra Mt. per q'los poblat: e habitat en Cathaluya p'x' esser puchit
de dits fol

de dits formets: e ordins sia merce de aq'lla per obseranca d' dit privilegi: y aq'li confir
mant prouehir statuir ordenar tota hora e qu'at p' vostra Mt. olos mestres portulans
se donara licencia d' traure dits formets e ordins de la dita villa: y regne de Sicilia pu
ra lo dit principat d' cathaluya ab tot affecte traure dit formets: e ordins pagat al solainet
lo q' p' tenor: e disposicio d' dit real privilegi es disposit: e ordenat: y per affectar lo sobre
dit manar expedir les letres: e p'suisions necessaries plan a la Mt. Ma'. Eli.

**Que en la absensia dla Magestat Real: o de son primo ge
nito loctinèt general los cancellers y regent ca. Rebé lo salari a confirmat
del general. *Capitol. xxxiiii***

Considerat q' per los tres stamets dela cort g'ual q' de p'sent se celebrara elia pre
s'ert vila de Monco als cathalans son stats delliberats dos capitols d'l tenor se
guety qu'at algues vegades se desdeue q' en tot lo principat d' cathaluya y còrtats
d' rosello: y serd'aya noy es lo rey ure Seyor ni son primogenit: ni son loctinèt
g'ual y en tal cars es disposit p' còstitucions d' cathaluya q' los doctors d' la real audiècia
d'l dit principat: y còptats san ha seguir la audiècia d'l portat reus d' g'ual gouernador de
cathaluya y en dit cars lo assessor de aq'll p'ren lo salari signat en son cars al reget la ca
cellaria de la Mt. en cathaluya: es i dit assessor: no es del nombre dels doctors dela dita
real audiècia resta dit reget la c'acellaria sens salari algu e prohibit d' aduocar: y a c'ose
lar en les causes q'so: y podé venir elia dita real audiècia segos p' còstitucions stat ordenuat
E perco co'ja ental cars fonch puahit en la persona de mic'ez fracechs franch quandaz
regent la cancellaria de Cathaluya es stat dessliberat per dits staments q' tantes vega
des: y pertat de teps: com se seguiria en los dits principat: Còptats no esser hi la real
Magestat elon primogenit: elon loctinèt general en tal cars essent lo assessor o lo qui
regira la assessoraria dela gouernacio del nombre dels dits Doctors dela dita real au
diencia o no essent del dit nombre sia pagat per los deputats d' cathaluya a mic'ez
Marti johan sunyer doctor regent la dita cancellaria de la Magestat en cathaluya p'
lo dit teps araho de quatre L'ete a l'infes barceloneses per any. En tes empres que
h'co no sia en res presjudicat mudat: ni diminuit lo salari del dit assessor en dit cars: ni
del dit Regent la cancellaria de Cathaluya en qual sevol cars o casos: que per
còstitucions altrament li pertanguen. E p' lo semblat es stat dessliberat en dit cars que lo
rey e son primogenit e son loctinèt general no seran en tot lo dit principat: e còptats
actes q' lo canceller no dera d' pendre treballs sen les contèctions de juridictio y fins a
vuy no ha acostumat en dit cars rebre salari algu q' da si auant segunt le lo dit cars sia
pagat p' los dits deputats de cathaluya a don Joha de Cardona elet de barcelona: e
c'aceller real de la Mt. en dit principat: còptats lo salari si e segnos q' essent present la
Magestat real o son primogenit o son loctinèt g'ual en dits principat: còptats li esa
costumat de pagar. Pertant la dita cort en los dits tres estaments de aq'lla supplique a
vostra Mt. li placia los dits dos capitols: e coles còtengudes en aq'lla atorgat per ac
te de cort manat q' sia incertat en lo proces general dela dita cort: e Lorts g'uals: q' d'e
present vostra Mt. celebra en la dita vila de Monco: y manar expedir les p'suisions: y le
tres opportunes p' effectuacio de dits dos capitols Que licet et. Altissimus et. Plau
a la Magestat. Ma'. Eli.

**La abilitacio dela Serenissima Sa. Imperatris nostra Sen
yora. *Capitol. xxxviiii***

A Cort general del Principat de Cathalunya congregada en Lorts g'uals
cònocades: p' la Sacra Cesarea catholicay Reals Magestats de Do Car
les Empador Rey y d'la Regina nostris Seyors vuy benaueturadament re
gnants: y les q's la prefata Cesarea Magestat celebre a tots los regnes d'
Arago deça mar en la vila de Monco Iat sie no sols cònocar: Mes còtinuar
celebrar: e cloure Lorts g'uals. Sia cosa assira ala Real dignitat e offici d'
b iii de la sua

HA
la sua Real Magestat no res menys considerat la Impial dignitat regnoses. y Sens
yories q te sa Magestat arien Blaimaya: flàdres: Napolis: y altres terres dla mar: y en
cara considerat la Real excellencia dels regnes: de Castella: granada: y Nauara. y les
qls dignitats: e Señories gouernacio y ad Ministracio d aqüelles la sua Impial y real
psona se poria ablientar de aqstos sos Regnes: y encara q conuocacio de Lorts y bon
stament de aquelles: se agunes afer no s poria sens de stent psonalment continuar
y cloure Lorts ginals prouehnirt al be repos: y bo stat del dit Principat: e comptats d
rosello: y cerdanya: p les causes q porie venir requerints celebracio y conclusio d cors
y tant la dita corables pretestacions deual scrites. Enos sens aqüelles pera qsta vegada
tant solament cösent: si Plau q habilitat la psona dela Serenissima molt alta: y excel
lent Senyora dona ysabel Consort de sa M. esent loctinent d aqlla: y alter vos costi
tuya puga en psona: e ab potestat dela Esarea M. Continuar Celebrar: y cloure en
absencia de sa M. no solamet Lorts particulars d Principat: de Cathalunya. mes
en carcar ginals del Regne d Arago deça mar conuocades empo p sa Esarea: y real
M. y la Serenissima reyna dona Joana maresua: y a lo en lo ch q segós custiuçions
de Cathalunya y obseruacade aqüelles praticas: e costus conuocar y celebrar se poden: e
edonats assignats lo teps i terminis q segons dites constitucions: Usos: praticas
Costums dar se deuen Epuire en dites Lorts precidir en lochs d vostra M. ab plen
poder e bastant facultat de fer estatuhir o a torgar constitucions capitulo y actes d cors
generals e privilegis: e altres coeses fer q: e segons la Real psona de la M. personalmet
per poria Saluen se empo es e retenen los conuocats en la psent cort del dit Principat
qlo psent acte no puxer esser tret a consequécia en alguteps: co sie de mera voluntat q
qsta vegada tant solament ne p lo psent acte o coeses en aqll contégudes sian fet o en
gendarat o sia vist esser fet o engédrat prejudici lecio o derogacio alguna als usos d
Barcelona constitucions d Cathalunya capitulo d Lort: usos: stils: e praticas: e libertats
als quals tant en possessio: com en Proprietat directament o Indreta sie vist de
rogar en cara per acte contrari. Ma. Eli.

Remissio de bants y penes y de tercas y de altres penes pecuniaries en lo present capitol cötengnides Capitulo. xxxvij

Los tres staments dlat psent cort q vta Magestat celebre als Cathalans en la
psent vila d moco suplique a vostra M. Esarea li placia remetrels: e p remesos
voller hauer als dits brasos staments dla dita cort calcu dls ecclesiastichs: e militars als
tres Ciutats viles: e lochs de dit principat: e singulares psones de aqüells: e de calcu dles
totes esengles penes: e terços coinclós: e deguts p céssals: e violaris hoc encara co ha
gessen trécat homenatz es p notenir hostatges. etotes altres penes de hosts fallides
y de penes: e bants encara q los dits b ans deuallassen de ql seuol excessos: e crims de
terços: e de obligacions: o de compromisos: o de còtractes declas: o de reclas: o de fer
mes de dret: o de notaris qno hajen seruat la constitucio de perpinya: sobre còtractes
o actes cartes q: hajen presos: o de sostennimèt de bâdejats: o gitats d pau e de truca: o
demâeuats de marques: e encara totes altres penes pecuniaries tro al dia devuy. E
q les dites penes e altres coles demunt dites: no puren esser demanades p nos: ne p
officials nostres. E p les dites penes: e altres coeses demunt dites hauia plet penjat: e
processos: e peyores p execucio preses que sia hagut p remes: e les peyores tornades
E licet it. Ultissimus. cf. plau asa Magestat. Ma. Eli.

H De la franquesa del sagell. Capitulo. lxxv.

Dos tres staments dela present Lort q vostra M. celebra als Cathalans en la
present vila d Moco suppque a vostra M. Esarea li placia atorgar e fer gra
cia que totes e qualsevol letres e prouesions ques hajen dferes demanara
evolran traue en forma per los tres estamets dela corte singulares perso
nes de aquelles per les yglesies: monestirs Capitols: e collegis per los Baròs cau
llers gentils homens: e homes de Paratge p les Ciutats viles: e lochs vniuersitats: e
singulares

singulares de aquelles e per qualsevol altres perraho oels presents copitols e dles
coles en aquells contengudes e deles executories e prouesions en veritat de aqll
las sahedores: e d totes altres coes tocants los pslents capitols e actes de cort: e
dpendents de aquells sien donades liberament franques de escripturs e de salaris
e d dret de sagell etotes altres d'pses ques poguesen demanar e altrainet perten
gu essen als officials e ministres dela cort vostra: e aximeteix que los deputats sié
franchs de dret de sagell de qualsevol prouisions sentencies: e letres que era/o en
sdeuenidor hauran mestertocants los demut dits capitol o altres coes hauent
sguart al general d dit principat e generalitats d aqll plan asa Magestat atorgar lo
sagell franch segons es supputat e que los treballs: salariis y scriptures del pro
thonotari y altres scriuans se paguen moderadament o per via de Concordia ab
ells sahedoras segons que enles altres cors es acostumat. Ma. Eli.

Co consentiment del stament ecclesiastich. L. lxxvi.

Tem Esarea e Real Magestat lo estamet ecclesiastich: Prelats syndicats
procuredors: y singulares de aqll cösenten en les coes demunt dites Salues
a ells: ya quisqu illis: e al dit estamet cöjuctamet o diuisa imunitat: e libertats
privilegis: usos: praticas: ari escrites: co no escrites escrits: o no escrits obseruan
ces: e altres drets e perrogatiues al dit stament ecclesiastich o singulares de aque
les pertanyents als quals tacitament o expressa directament o indirecta o per
acte contrari en proprietat o en possesio per lo present consentiment: no entener
aderogar ans volen: e es lur intencio los romanguen Salues: e illesos demanant
de aso esser ne fet acte en lo present proces dela cort e si menester sera carta apart
Plau asa Magestat. Ma. Eli.

Co consentiment dell estament militar. Capitulo. lxxvii.

Tem Esarea e Real Magestat los Barons magnats: Nobles: Cavallers
gentils homens e de paratge del principiat de Cathalunya cosenten les co
ses demunt dites salues aells y aquiscu de ells e allur stament cöjuctamet
o diuisa lurs libertats/privilegis/usos/praticas: ari escrites: co nos scrites: e
obseruances: e altres drets e perrogatiues al dit stament Militar pertanyents als qls
tacitament o expr essa directament o indirecta o per acte contrari en proprietat
o en possesio per lo present consentiment no entene aderogar ans volen: e es lur
intencio los romangen salues e yleses demanant de aso esser ne fet acte en lo pre
sent proces dela cort e si menester sera carta apart. Plau asa magestat. Ma. Eli.

Co consentiment del stament Real. Capitulo. lxxviii.

Htem Esarea: e Catholica Real protesta lo bras deles Ciutats
viles Reals q per les presents constitucions demunt dites ne p qualsevol
capitols preinserts per algunas deles coes demundites: no sie fet pre
judiciales libertats/ franques/privilegis/usos/ e costus scrites: e nos
scrits: e no scrits d el dit bras: ni dles dites Ciutats viles: e lochs
Reals: ni dles singulares de aquelles ans romangé en lur força y valor
les coes demundites: no constretant demanat esser cötinuat en lo pces: y si me
ster seralos nes sia feta charta Plau asa Magestat. Ma. Eli.

La offerta. Capitulo. lxxviii.

HAL
OH
HKOBA
D'tres estaments dela Cort del principat de Cathalunya congregats en cort guials q de present vostra M^r. celebra als regnes seus de camara de la Corona d'Arago en la present vila sua de Moço Entesa a la proposicio p vostra Magestat en aqüelles feta: y cōsiderada la molta amor: y voluntat q te aldit seu principat e poblats en aquell ab degig^d prouehir la justicia ental modo q siguen en tota tranquilitat pau: y repos: y den tēdre ab tota effectio y voluntat en totes coles q siē be y augment de dit principat q de fet son stades fets p vostra M^r. prouahides y ordenades moltes coles: ari per cōstitucions: cō per actes de cort y altrament per les qls iniēcant lo diuinal adjutori es per a lo dit principat no solamēte conseruara mes encara augmentara en la poblacio y be de aquell. E considerant los grās guats y despeses q vostra Magestat ha sostengudes p la defencio de la santa fe catholica obuiāty resistit intal pfido Lurch enemich comu de la christiana religio: ari p mar: com per terra lan cant aquell del Regne de vn gria. y de la terra de chrestians fent fugir aquell vi superosament lo ql ha redundat: y redunde en gran seruey de nostre Senyor deu be y repos dela christiandat y d'rostres regnes: y Seoyries y encara les despeses que quiscul dia Soste per mātenir grā numero de galeres per les quals ab lo ad tori diuinal haura prouahit en aquest seu principat als mals: y dās seguitsy sera preferuat dels q per hauat se porien seguir al dit principat: e terres marítimes de aquell per los Lurcs: y moros dela africa segunt los Cathalans sa propria natura leza: e innata fidelitat immittat a lurs predecessors qui nuca han faltat als serueys de lurs Reys: Princeps y Senyors progenitors: y predecessors de vostra Magestat d'immortal record: y d'vostra Esarea: y Real Magstat. Pertots los respectes cosideracions: e causes de sus dites los dits tres estaments no per q en aco sien: o puxen esser obligats: o strets en alguna manera ne per esquart q altres regnes a vostra M^r. sotmesos hajen fets offentes serueys: o donati^u a vostra Magestat co los habitats en dit vostre principat sien poble franch: y libert de tota exació: e impo sicio forçada ab expressa donchs protestacio q per lo present acte no sien: o pugue esser obligats en general: o en particular mes d^l q voluntariament se obliguen y q lo present acte: y coles en aquell cōtengndes no puxen esser tretes a cosa quēcia en sdeue nidor: yables reseruacions y saluetats en semblants actes acostumades les quals volem hauer asi per repetides e insertes: e ab les cōdiciōs e modificaciōs deuall contegudes e no sens elles per aqsta vegada tant solament de lur mera liberalitat y spontanea voluntat offeren: y fan donati^u gracios a vostra Esarea: y Real M^r. de Doscentes Sinquāta milia liures de moneda corret en la vostra Ciutat de bar celona pagadores a vostra M^r. E per ella mossen Luis Sanchez Reget la Lhesos tenia guial de vostra Magestat lo ql de beneplacit y consentiment d'vostra M^r. e dls dits tres staments es fet y cōstituhi^t recepto: del dit seruey en la forma seguent: co es dins quatre mesos primer vinets y d^l dia present en auat cōptadors Lent y deu milia liures procehidores les norāta millia liures d^l guial del dit vostre Principat de Cathalunya manlleuadores y hauedores: per via de vendes de censals morts sobre les generalitats del dit general. E vint milia liures deles pecunies q de cōtats se trobaran: y serā exigides p los Deputats del dit guial d' deutes: ari d' restes dels pre^u dels a redamēts deles taules del dit guial: cō del dret d^l la bullia y sagell d^l seta: e daltres derets ari de entrades y erides restes d' fogajes: cō altres d^l dit guial Pagades Empero primer les pensions dels censals q lo dit general fa y fara sala ris: y altres carrechs del dit general ordinaris: y extra ordinari: y encara lo q reste a pagar als egrenats deles corts dela present vila de Moço del any Mil cin cens vint: y vint de aquella tercera part del seruey q la Magestat en dites corts consigna per reperacio dels greuges y demandes cō en lo acte de dita cort: y sobre la offerta del donati^u en dita cort fets contingut. E mes del mes d' agost primer vi enta vn any vint milia liures de pecunies del dit guial dels sobre dits emolumēts del aquell

de aquell exhibidores. E mes cent y vint milia liures procehidores del imposic d fogatge pagador araho de set sous sobre quiscul cap de familia del present principat y Estats de rosello: y Lerdanya lo qual de present la dita cort imposa segons serie y tenor dels capitols ordenats en la cort de leyda lany. M.D. xv. a temps de sis anys pagadors quiscul dels dits sis anys entre pagues. E per tot lo mes d Agost primer vinet quatre sous per quiscul foch y per tot lo mes d Agost. apres immediadament seguent hui sou y sis dines: y ari quiscul any en semblants termens fins a tant dits sis anys sien complits dins los quals sis anys que durara lo dit fogatge en lo present Principat no puga esser feta conuocacio en virtut del vsatge (princeps namq^z) o de conuocacio de pau y treua general en cars en lo qual se pogues conuocar / o per via de feus host sometent caualcada / o en altra qualsevol via emanera los poblats en lo dit principat no puguen esser forcats mes pagar anar o altra seruitut major / o menor ferne p vfa Magestat puga esser demanat altre ser uey p qualsevol causa o raho. E per quāta vostra Magestat ha plaglit q d^l present seruency resten Sexanta milia liures per satisfacer als greujats e creadors: ari liquis: cō illiquis: ari de justicia: cō altres reuocacions d priuilegis deutes: y demādes cōtra vfa M^r. donats y donades. Perco los dits tres staments abbeniplacit: y cōsentiment de vfa M^r. volen: y ordenē p effecuar dita promesa q los dits deputats retē gā vers si del dit seruey es a saber deles pagues derreires del dit fogatge les dites Sexata milia liures pera pagamēt coz dits als agraujas e crehedors ari liquis com illiquis: ari de justicia: com altres reuocacions de priuilegis: deutes: y demādes de claradores per los prouehidores de greuges e no per altres. La qual quātitat deles dites Sexanta milia liures sino bastauen asatisfacio dls dits egrenitats y creadors qui hauran obtengut sentencia / o sentencies en lur fauor donadores: per dits prouehidores de greuges e de mandes e no per altres no per dent perco lur dret y accio ans vostra Magestat promet en la bona fe Real que pagara y lastissa ra aquells en lo restants obligacio de los bens largomodo. E no resmey los dits Deputats hajen e sien tēguts pagar al agreujats: co es quiscul de aquells lo que per los dits prouehidores de greuges: y no per altres lo sera sentenciat: y de clarat vostra Magestat esser lur deutor e deure pagar cōpartint se entre ells les dites Sexanta milia liures a sou: y liura segons quiscul vindra per dit complimēt fahedor per los dits deputats e oydoirs de comptes dela causa dela deputacio del general de cathalunya: ari que sens interuēcio altra de vostra Magestat / o manament seulos dits deputats: e oydoirs de comptes paguen als dits agreujats: e demanants les dites pagues cobrant solament la sentencia que obtenguda hauran o si de major quantitat sera de ductio en aquella e nomes auant. E que en dites Sexata milia liures no sien cōpreses ne si encloquē deutes de Castells: ni fortaleses: ne soldats d e aquelles. E com per fer les vendes dels dits censals: com de sus es dit sia necessari que la dita cort faça syndicats deputats del dit general: y altres persones per los dits tres staments elegides. Per fer dites vendes en la forma dels dits. Perco supliq^z los dits tres staments ara y plauors: y lauors y para li placia firmar lohar: y aprovar: y decretar lo dit syndicat en les vendes de quen fahedores ab aquell les clausules: e priuilegis que serān necessaris en fauor dels compradors dels dits censals.

HAL
OH
HKOBA
Os Sincdichs dela vostra Ciutat de Barcelona supplique a vostra Magestat que li placia fer merce de manar al Bisbi de Barcelona que procehesca sobre los agrauissets p lo Inquisidor Lohazes al general de Cathalunya: y generalitats de aquell: y la Ciutat de Barcelona: y consentir y atorgar

HA
y atorgat dos capitols lo un sobre los blasfemos. y l'altre sobre la treta dels formets d'la vña Illa d Sicilia los quals han donats als tractadors d'vna Magestat: així com de paraula moltes vegades lohan ja supplicat altrament abla d'guda submissio honor: y acatamént de vostra Magestat ques pertany parlant no consenten en lo seruey que offerex a vostra magestat per los brasos del vostre Principat de Cathalunya: ni en la forma d aquella ns spressament hy dissentem stant: y perseuerant en los altres dissentiménts que han posats e requeren al protonotari de vostra Magestat que del present ne faga charta publica Et siced Ro. Altissim. et.

ELa vila de perpinyà: y Comtat de Rosello: y Cerdanya seria fet gran issim prejuy si lo capitol nouament per via de pensament tractat en dlos brasos sobre les capes de pastor passava condita terra siadestrò: tera: y nos puga passar d' ditas capas. E per obuiar a dit prejuy los sindits dela vostra vila de perpiny han dissentit a dit capitol. y ara de present dissente: y stant: y perseueren en dit dissentiment. E perque en sdeuenidor apparega de dit dissentiment requer a vos notari del present dissentiment esser fet acte: e insertat al proçés dela presen cort.

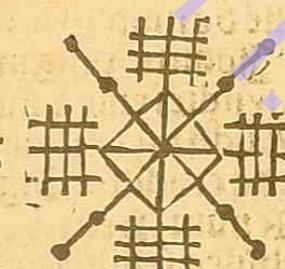
LA sacra Caesarea Catholica: y real Magestat accepta la offerta: e d' das tu gratos per los dits tres estaments dela dita Cort fetab les condicions en aquell contingudes regaciant a la dita cort lo dit Donatiu atiu ato: ga las constitucions capitols e altres coeses per la dita cort suplicades ab les decretacions en aquelles conténgudes: y admet lo dissentiment posat per los dits sindichs de Brcelona si e enquant se un ad metre el plan de consentiment dela dita cort atorgar: com d' present atorgue un mes de temps dins lo qual la dita ciutat de Barcelona ab lo consell de Centjurats e les persones q' vuy son dela Vintiqua trena de aquella en la forma aco estumada puguen consentir en la dita offerta e donatiu: y modos e forma en lo acte de aquells continguts: y consentir en lo sendicat lo qual cosentiments sia d' ta força e valor: com si los dits sindichs de present purament e simple haguessen cosentit. En així q' si dins lo dit temps de un mes comptador d' dia present en auant no hauran consentit que la dita offerta: y donatiu y totes les altres coeses de consentiment dela dita cort ordenades y atorgades sien hagudes per no fetes.

SLos dits tres estaments dela dita cort Atesa la necessitat dela partida de la Magestat y gran benefici del present principat y per evitar molts danyans quen porien seguir al credit principat si la present cort: y coeses en aquella ordenades no sortien son effecte consentit en lo dit acte y temps condictis per la Magestat ala dita cintat de Barcelona: e la dita Vintiquatrena en lo modo e forma alli continguts ab erpressa protestacio que no sia fet en l'ideu nidor prejudici als/ Privilegis: ni a les/ Prerogatives/ Libertats: /y Drets/ Praticques: y Costums del present Principat: y als tres estaments dela presen Cort d' altres sdeuenidores corts directament o indirecta pertanyents e per aquesta vega da tant solament y no puga esser fet en sdeuenidores en consecuencia. E per les dites causes. y no en altra manera.

Sa Magestat licècia la present Cort passat lo dit mes còptador d' dia present en auant dins lo qual mes tant solamēt se puga fer lo acte següent es a saber q' la dita Ciutat d' barcelona ab consell de centjurats la vintiquatrena d' aquella se puga ajustar pera effecte tant solamēt d' prestar lo dit còsentiment lo còsentir en lo dit acte d' la offerta edonatiu es indicat en lo modo: e forma dessus dits eno per altre effecteni en altra manera ni per altres causes: y que los presents en cort sen puguen anar com ben vist los sia:

Clasquidem Constituciones et confirmaciones ac capitula e actus curie uria decretacions nostras infine cuiuslibet capituli: Scriptas et appositias ad supplicationem e cù consensu laudacione e approbacione omnibus sub scriptorium in dicta generali curia die prelenti constitutorum fassimus sencimus e statuimus quoqz damus e ordinamus e volumus per nos: e nostros successores inconcussos: e inuiolabilitat obseruari qua propter Illustrissimo Philipo principi Astoriuarum: e gerunde filio: Primogenito nepoti nostro Charissimo ac post felices: e longe nos dies nostros immediato herediti: e legittimo succor nostro intentum nostrum apperientes sub paternae beneditiois obtentum dicimus futuro vero lo cumenti generali Serentibusqz vices nostri generalis gubernatoris in dictis principatu Cathalonie: e communitatibus Rosellionis: e Lericanie: Vicarijs Iustitijs Curis batulis: e vniuersis e singulis officialibus: e subditis nostris: e dictorum officiorum locutenentibus presentibus: e futuris auctoritate nostra Regia picipimus: e mandamus quatenus omnia: e singula supradicta in preinsertis constitutionibz: e capitulis iuxta dictas decretationes contenta teneat: e obseruent: e omnibus faciant teneri: e inuocabilitat obseruari: e non contra faciant vel veniat nec aliquæ contra facere vel venire permitant ratione aliqua siue causa. Et ut premissa majori gaudie firmitate proximitatis in bona fide nostra regia omnibz: e singulis qui ad dñam generali curiam concuerunt: e oibz etiā alijs de dicto Cathalonie principatu: licet ab sentibz tāqz plentibz e notario ac pthonotario nro iſratrito a nobis pescalij quo e interest e iteresse poterit legitime stipulati pasciſcenti: e recipiēti ac etiā iuram super crucem dñi nostri Iesu christi: e eius sancta quatuor Evangelia nostris manibus corporaliter tacta predicta omnia: e singula vt superius dicta sunt: e in dictis constitutionibus: e capitulis continetur tenere: complete: e inuiolabilitat obseruari facere teneri: e irrefragabiliter servari Acta fuerit hec in ecclesia beatissimi semper virginis Marie ville predicte Montissoni die tricesimo mesis Desembries Anno anal. domini Milesimo Quingentesimo tricesimo Quarto Imperii nostri Anno sexto decimo Regnorum auctoratenostrorū videlicet Regine castelle Legionis Branate. et tricesimo primo Nauarre dicesimo Aragonum viuisqz Sicilie Viernsalē e aliorum decimo nono Regis vero omnium decimo nono.

Sig

num Caroli diuina fauente clemencia Romanaorū Emperatoris semper agusti regis Germanie Ioāne matris e eiusdem caroli dei gra Regū castelle Aragonū rtriusqz Sicilie: Hierusalem: Ungrie: dalmacie: Croacie: Legionis: Nauarre: grana te: E oleti: valencie: Gallecie: Maioricarum: Hispalis: Hardiae: Cordube: E orsice Murcie: Biens: Algarbij: Algezire: gib: altari: isularū: canarie insularūqz Indianū: e terre firme maris oceanii: archiduc Austrie: Ducuburgii die: e brauancie: e comitū Barcinōe: flādrie: e tiroli domino: e. Alscaye: e Molise: Ducum Athenarum: e neopatrie comittū ro sillonis: e Lericanie: Marchionūqz Ductanij: e Botiani Qui et. Laudamus: aprobamus: cōced imus ordinam: si manusqz etiā ac juram: eisqz bulla plūbe catholici Magestatis Regis Ferdinandi dipatris: e ani vostri quū nō dū nostra fabricata fierit in pēdenti insim: apponēda

Sigillum Joannis Episcopi vicen. Sig -num Jacobi rich abbatis riupulli
 Sig -num petri de Burgos abbatis Montiserrati Sig -num petri corita pro
 curatoris Episcopi Allerdū. Sig -num Joannis Margarit archidiaconi Beni
 cii. Sig -num Joannis mediona canonici et syndici capituli Sedis Tarrago-
 ne. Sig -num frateri Solsona canonici et syndici capituli Sedis barchinone.
 Sig -num petri de cartalla canonici et syndici capituli Sedis Berdeni. Sig -
 num nobilis Anthoni d'esp canonici et Syndici capituli Ecclesie Argelii.
 Sig -num Hieronimi ferreres canonici et syndici capituli vicen. Sig -num an-
 toni Vilar canonici et syndici capituli Sedis Elun. Sig -num Michaelis forner
 procuratoris abbatis sancti Genesij de fontanis. Sig -num Onofri de ruppe-
 bertino Alice Comitis de ruppebertino. Sig -num Guillermi Raymundi Gal-
 cerandi de castro pinos sonollet y de lo Alice Comitis de hol de Illa e de canet. Sig -
 num Ludouici olmer Hoteller Alice Comitis castriboni. Sig -num Ludou-
 ci de Beamunt come stabilis Hauarre comitis de cerin cuius esse dicitur villa ca-
 stillionis de farfanya. Sig -num Anthoni de cardona. Sig -num Joannis de
 moncada. Sig -num Berengarii arnaldi de castro olim de ceruilioe Baronis
 dela lacuna. Sig -num anthoni de Erill. Sig -num petri de rocaberti. Sig -
 num philipi de sruello. Sig -num Bernardi Galcerandi de pinos; et fenollet.
 Sig -num Arnaldi de madrigal. Sig -num francisci de rebolledo. Sig -num
 Berengarii doms. Sig -num Galcerandi oliuer. Sig -num Ludouici ycart. Sig -
 num Galcerandi durall. Sig -num Jacobi cahors. Sig -num Michaelis oliuer.
 Sig -num Joannis de costabila. Sig -num Geraldi finester. Sig -num Bernardi
 azimerich. Sig -num Baspat Banuellos. Sig -num Thomash de bozadors. Sig -
 num Thomae paides. Sig -num Jacobi aguilar. Sig -num Joannis mora. Sig -num
 Galcerandi albanell. Sig -num Bonaventure gualbes. Sig -num Joannis cesa-
 tis olzina. Sig -num Petri tafurter. Sig -num Joannis de coinalonga. Sig -num
 Raphaelis joan. Sig -num francisci moros. Sig -num Petri costa. Sig -num
 Joannis galines. Sig -num Benedicti lucas sala. Sig -num Petri graualo-
 la. Sig -num Joannis argensola. Sig -num Monserrati argensola. Sig -num Bal-
 cerandi Juorza. Sig -num Onofri liori. Sig -num francisci fluvia. Sig -num
 Bernabe serra. Sig -num Basparis cases. Sig -num Baltazaris dla pardina
 Sig -na francisci desbosch joannis de gualbis Guilletini Raymundi so-
 ler Michaelis quintana syndicorum Licitatis barchinone. Sig -na Michaelis
 soler francisci morello syndicorum Ilerde. Sig -na Raphaelis agullana et
 Michaelis garbi syndicorum Gerunde. Sig -na Geraldi gignita et palladij ma-
 ler syndicorum perpinyani. Sig -na Raymudi de pere Jordà et petri ferrera syn-
 dicorum deputate. Sig -num salvatoris ferrera syndici Almorisse. Sig -num sal-
 vij benlo syndicarii. Sig -num Anthoni steue syndici podij ceritani. Sig -
 na Anthoni camps et hieronimi oliuer syndicorum turricelle de motegrino. Sig -
 num Hipolitu frigola syndici de cocolhero. Sig -num Joannis pingnja syn-
 dici ville franche confuetis. Sig -num Joannis quitana syndici ville bisuidunu
 Sig -num Petri pages syndici ville de palls. Sig -num Ludonici moya syndi-
 ci ville de Tarraga. Sig -num Michaelis cedra syndici ville de crudilis. Sig -num
 Joannis Castello Syndici ville franche penitentij. Sig -num Petri de cler-
 que syndici ville potrorum regalium. Sig -num Joannis bules syndici de salis
 Sig -num Anthoni janer syndici de velono qui omnes predicti omnia predictas
 proponamus laudamus; et iuramus eisq; assentimus; et nostrum consensum pre-
 statimus.

Hec sunt qui premissis presentes fuerunt Illustrissimus dux Ferdinan-
 dus de Aragonia illes; et multum Reuerendus fediricus deportuga-
 lia Archiepiscopus Lelarangustanus Philipps de la noy Princeps Sul-
 monensis Antonius pimetal comes benauem immultu magnifici francis
 dominus de grannela Joannes de Cardona Electus Barchinone Lelacelarius Mi-
 chael manus Lelicancellarii Joannes franciscus gralla; et despla; magister Ra-
 cionalis regie curie hieronimus augustinianus generalis Cathalonie Lelosiliensis
 prefate Magestatis.

 num mei Michaelis relasquez Clement prefactum Esa-
 ree; et cathlicarum Magestatum prethonotari regiaqz
 auctoritate per riuersam regiam dictionez publici nota-
 ri qui premissis omnibus interfueaqz de dicti dominire
 gis mandato indecem; et octo soleis pergamenis hoc in-
 quo Lignum meum aposituz est computaro Scribi feci
 et clavis constat de rassis correctis in soleo. xviij. pagine se-
 cunde eiusdem in linea. viij. post firmam dicti domini regis
 ubi legitur inti capitulis Sedis Ecclij et clasi Ex.

Sacred cesarea Catholica et regia Magestatis
Ex actis indicta Curia generali editis pulicatis et iuratis mandavit michi Michaelis velasquez Clement in cuius posse dictus dominus rey et omnes predicti firmarunt.

Hinde auctoritate Cum sit q die secunda mēsis Martij Anni Milesimi
 Quingentesimi tricesimi quarti nobis Rege in Licitate Loleti existē-
 te consiliarij; et consiliū generale Licitatis barchinone p Joanne lunes
 notarium et sub syndicum dicte Licitatis instrumentū eorum; et assensus
 et consensus infra scriptum nobis in autētica forma reuerenter exhibuerit
 nos illo suscepito in et calce processus predictum prothonotarium nostrū transcripto
 ac per nos et infra patte auctorizato sigilloqz nostro cōmuni i pendentī munitis
 et per nobile dictū et dilectū prothonotarium; et consiliarium nostrum Michaelis
 clementem referendato Iterum hic transcribi signari et sub eadem bullā plumbea
 expendiri decrevimus et iussumus ad futuram rei memoriam Luiusquidem instru-
 menti tenor sequitur sub his verbis.

Tu dei nomine pateat Universis et singulis et cum post factum et positum
 dissidentium per syndicos Licitatis Barcinone residentes apud villā
 Montissoli pro interueniendo et intercessendo in Curis generalibus
 quas Sacra Lelarea et Catholica Magestas domini Imperatoris Regis
 nostri iudicta villa Lelarie oblationi seu donatiuo graciō Ducestanū
 cij quiquagē

Quinquaginta Milium librarum Per curiam seu tria estamenta Cathalonie
Principatus eidem Regie magestati oblatarum trigesimo Decembri pror
me preteriti casis: et rationibus in dicto dissensimto expressis. Postqz diuissio
nem ipsius dissidentienti q si et inquantu ad mitti deberet fuit ad missum fuerit p
ditam Cesaream et Regiam Magestatem de consensu dicte Curie concessum te
pus vnius mensis intra quem dicta Ciuitas barchinone: cum consilio Centum iu
ratorum: et seu persone dia vintiquatrena dictae ciuitatis forma assuta cōsetire va
leret dicte oblationis seu donatiuo et modis et formis in actu illius contentis con
sentireqz syndicatu volendo ipini consensum tanti esse valoris: et roboris quati
si dicti syndici pure: et simplisiter tunc consentissent prout in acti Curie inde fa
ctis ad que relacio sit latius cōtinetur protato die iurie intitulato duodecimo me
lis Januarii anno anat. Domini Millesimo Quingentesimo tricesimo Quarto
conuocatis: et congregatis honorabilibus Balcerando Lull Hiloberto de mal
la Jacobo lombart: et Joanne bosqui consiliariis anno presenti dicte ciuitatis
Barchinone una cum honorabile fransisco de solei infirmamte: et propter suaz
infirmitatem ab hoc actu absente et consilio viginti quattor procerum vulgo dicti
dela vintiquatrena more solito per virgarios dictorum honorabili consiliariorum
congregato intus apartamentum vulgo dictum de trenta domus consiliidice ci
uitatis Barchinone in quo alias dictum consilium pro actibus: et negociis Curia
rum conuocari: et congregari solitum est presente: et internamente in hijs Petro po
gio casa demunt notario publico dicte ciuitati: et altero exribis coadiutoribz scri
banie domus consiliidice ciuitatis vice: et nomine ac loco mei Raphaelis puig
regia auctoritate notarii publici ac scribe honorabili consiliidice ciuitatis barchi
none valitudine detenti facta prius propositione per dictos honorabili consilia
rios: per organum predicti honorabile Balcerandi Lull Consiliarii in capite fuit
per dictum consilium facta deliberacio: et conclusio immodum: et formam sequentem
lo present consell dela vintiquatrena dela ciutat de barcelona entesa la proposcio
Per los honorables Consellers en aquell seta sobre la offerta o donatiu gracios del
seruey fet ala E. Magestat del E padro e rey nostre Señor p los tres staments del
principat de Cathalunya congregats en les corts general per la prefata Cesarea
Magestat conuocades en la vila de monco: la qual offerta ses feta ab dissensim
dels syndichs dela present ciutat en dites corts residuus posat ab deliberacio del
present cosell per lo qual ab acte publich la prefata cesarea Mt. ab consentiment
dels dits tres braços han donat tēps ala dita Ciuitat de barcelona de vn mes dins
la qual la dita ciutat ab lo consell de Cent jurats e ables persones que vñ son dla
vintiquatrena de aquella en la forma acostumada puguessen consentir: en la dita
offerta: et donatiu: y modo e forma en lo acte de aquells contenguts: y en lo syn
dicat per manleuarles pecunies contengudes en lo dit donatiu per los dits tres sta
ments fermatsens consentimentni ferma dels dits syndichs: los quals actes de
offerta de seruey: y del dissensimto dels syndichs: y dela acceptacio de dita offer
ta feta per la Magestat: y del temps donat per aquella ab consentiment e voluntat
dels dits tres staments: de vn mes ala present ciutat de consentir en lo dit acte de
offerta o donatiu: y lo consentiment dels dits tres staments: y licencia dela Cort
publicats en lo folio tengut per la magestat a trente del prop passat mes de desembre
son del tenor seguent Sacra. E. E. y Re. Mt. Los tres staments dela Cort
del principat de cathalunya cōgregats en cors gil q de present vfa Mat. celebra als
Regnes seus de camar de la Corona de Arago en la present vila sua de Monco
Entesa la proposicio per vostra Magestat en aquelles seta: y considerada la molta
hir la justicia en tal modo que estiguem en tota tranquilitat: pau: y repos: y deente
tendre

dre ab tota effeccio: y voluntat en totes coses que sien bey augment del dit Princi
pat: y que de fet son stades per vostra Magestat prouahides: y ordeuades moltes
coses: azi per constitucions: com per actes de Cort: y altrament per les quals mien
cat lo diuinal adjutori sespera lo dit principat no solamentse conseruara: mes ens
cara eugmentara en la poblacio: y be de aquell. E considerant los grane guats: y
despeses: que vostra Magestat ha sostengudes per la defencio dela sancta fe Catolica
obtinant: y resestant al perfi do Zurich enemich comu dela chrestiana religio
azi per mar: com per terra lancant aquell del regne de vn gria: y dela terra de christias
fent fugir aquell vituperosament lo que ha redundat: y redunde en gran seruey de
nostre Señor deu bey repos dela chrestiandat: y de vostrs regnes: y senyories
y encara les despeses: q quisqun dia soste per mantenir grā numero degaleres p
les quals ab lo adjutori diuinal haura prouehit en aquest seu Principat als mals
y danys seguits: y sera preseruar dels que per hauant seporien seguir al dit princi
pat: et terres maritimes de aquell per los Turcs: y moros dla a frica segunt los
cathalan ssa propria naturalesa e innata fidelitat imitant a lurs predecessors qui
nunca han faltat als serueys d lurs reys princeps y senyors progenitors: y prode
cessors de vostra Magestat de immortal recorty d vostra Cesarea y Real Mage
stat per tots los respects consideracions: e causes de sus dites los dits tres esta
ments: no per que en aco sié o puxen esser obligats: o strets en alguna manera: ne
per sguart que altres Regnes a vostra Magestat sot mesos hajen fetes offertes ser
ueys: o donatius a vostra Magestat: com los habitants en dit vostre principat sie
poble franch: y libert de tota exació: e imposicio forçada ab expresa: donchs prote
stacio que per lo present acte no sien: o puguen esser obligats en general: o en par
ticular mes del que voluntariament se obliguen: y que lo present acte: y coses en a
quell contengudes: no puxen esser tretes a consequēcia en esdeuenidor: y ables reser
uacions: y saluetats en semablats ctes acostumades les qls volē haueració reparti
des: e insertes: e ab les condicions e modificacions de qual contengudes eno sens
ells p aquella vegada tant solament de lurma liberalitat: y spontanea voluntat
offerent: y fan donatiu gracios a vostra Cesarea: y Real Magestat de doscentes
sinquanta milia liures demoneda corent en la vostra ciutat de barcelona pagado
res a vostra Magestat: e per ell mossen llys sanches Regent la thesoreria gene
ral de vostra Magestat lo qual de beneplacit y consentiment de vostra Magestat
e dels dits tres staments es fet: y constituit receptor del dit seruey en la forma se
guent: o es dins quatremesos primer vinent: y del dia present en aquat comptadors
cent: y deu milia liures procehidores les noranta milia liures del general del dit
vostre principat de cathalunya manleuedores: y hauedores per via de vendes de
censals morts sobre les generalitats del dit general: e vint milia liures deles pecu
nies que de comptats se troberan: y seran exigides per los deputats del dit gene
ral de deutes: y derestes dels preus dels arrendaments deles taules del dit ge
neral com del dret de la bolla: y segell de cera: e de altres drets: azi de entrades: y e
xides restes d fogaties com altres del dit general pagades empero primer les pen
cions dels censals que lo dit general fa: y fara salarys: y altres carrechs del dit gene
ral ordinaris: y extra ordinaris: y cara lo q reste a pagar als agreuiats deles corts
dela present vila de monco del any mill simch cens vint: y vint d aquella tercera part
del seruey que la magestat en dites corts consigna per raperacio dels greuges: y
demandes com en lo acte de dita cort: y sobre la offerta del donatiu en dita cort
es contengut: e mes del mes de agost primer vinent ahun any vint milia liures de
pecunies del dit general dels sobre dits emoluments d aquell exigidores: e mes
cent: y vint milia liures procehidores del imposit del fogatje pagador araho de
setsos sobre quisqun cap de familia del plement principat: y comptats de rossello: y
c. iii Cerdanya

cerdà y lo qual d'piesent la dita Cort imposa segòs serie: y tenor dells capituloys o
denats en la cort de l'eyda Lany. M.D.XV. à temps de sis anys pagadors quicun
dells dits sis anys entres pagues: co es pertot lo mes d'Agost primer vinent qua
tresous per quicun foch: y per tot lo mes de Gener apres immediadament se
guent vn sou y sis dines: y per tot lo mes de Mag apres seguent vn sou y sis di
niers: y gari quicun any en semolants termens fins a tant d'is sis anys sien e om
plits dins los quals sis anys que durara lo dit fogatge en lo present principat no
puga feta conuocacio en virtut del viaje princeps nainqz o de conuocacio d'esser
pau: y treua general en car: enlo qual se pogues conuocar: o p' via de feus host so
matent: canalcada: o en altra qualsevol via e manera los poblats enlo dit princ
ipat no pugué esser forstats mes pagar a nar: o altre seruitut major: o menor ferne
per vostra Magestat puga esser demanat altre seruey p' qualsevol causa: o raho. E p
quàta vostra Magestat aplagut que d'present scruey resten Sexanta milia liures
platiferas a grauiats creadors: axiliuquits: còliquits: axi de justicia cò altres re
uocacions d'privilegis deutes: y demandes contra vostra Magestat donats: y dona
des. Perço los dits tres staments ab beneplacit: y consentiment de vostra Ma
gestat volen: y ordenen per effectuar dita promesa que los dits Deputats reteng
vers si del dit seruey es a saber deles pagues derreres d'el dit fogatge les dites Se
xanta milia liures per apagament: cò dit es dels agrauiats: e creadors: axiliuquits
com yliuquits: axi de justicia: com altres renunciacions de privilegis dentes: y de
manda de claradores per los prouehidors de greuges: e no per altres la qual quâ
titat deles dites sexanta milia liures si no bestaueu a satisfacio dels dits agreujats
y creadors qui hauran obténgut sentència o sentècias en lur fauor dona dores p' dits
puehidors de greuges: e demàdes: e no per altres no perden perço lur dret: y ac
cio ans vostra Magestat promet en sa bona fe real: que pagara: y satisfara aquells
enlo restant lots obligacio de los bens largomodo: e no res menys los dits depu
tats hajen: e sien te nguts pargar als agreujats. co es aquiscu de aquells lo que p
los dits prouehidors de greuges: y no per altres los sera sentenciat: y declarat vna
Magestat esser lur deutor: e deure pagar co3 pertint se entre ells les dites Sexan
ta milia liures a sou: y alura segons aquiscu vindra per dit compartiment fahedor
per los dits Deputats: e ohidors de comptes dela casa dela de putacio del gene
ral de L'athalunya: axi que lens interuècio altra de vostra Magestat o manament
seu los dits Deputats: e hoidors de comptes paguen als dits agreujats: o dema
nats les dites pagés cobràt solameu la sentècia q' obtenguda haurà: o si demajor
quâtitat sera: deducio en aq' la: e no mes auant: q' en dites Sexanta milia liures
no sien compreses: ne si encloguen deutes de castells: ne fortaleses: ne soldats d'a
quelle: e com perfer les vendes dels dits censals: com de sus es dit lie necessari
que la dita cort faca syndicat als Deputats del dit general: y altres perlones p
los dits tres staments elegides perfer dites vendes enla forma de sus dits. perço
supliquen los dits tres estamentara per lauors: y lauors perara: li placia firmar
loar: y aprouar: y decretar lo dit Syndicat: e les vèdes de què fahedores ab aquel
les clausules: e privilegis: que s'eran necessaris en fauor dels còpradors dels dits
censals. Sacra L'elarea Catholica Real Magestat los Sindichs dela vostra Ci
tat de Barcelona supliquen a vostra Magestat que li plaqia fer merch demanar
albisbe de barcelona que proceheca sobre los agrauiis fet p' lo inquisidor loazes
al general de L'athalunya y generalitat de aquell: y ala ciutat de barcelona: y cò
sentir atorgardos en pitols lo vn sobre los blasfemos: y altres sobre la treta dels
forments dela vostra illa de Sicilia los quals han donats als tractadors devo
stra Magestat: axi com de paraula moltes vegades lohan ya suppliquat altrament
ab la deguda subiunctio honre: y acatament de vostra Magestat ques pertany par
partant

lant no consenté enlo seruey ques o ferç a vostra Magestat per los braços d'lo
stre principat de L'athalunya: ni en la forma de aquell q' expressament hi dissen
ten estàty per leuerant enlos altres dissentiments q' han possats: e reçren al proto
notari de vostra Magestat que del present ne faça carta publica. Elz altissimus.
La sacra L'elarea catholica: y real Magestat accepta la offerta: e donatiu gacios
per los dits tres staments dela dita cort setables condicions en aquell conting
ues regraciant ala dita cort lo dit donatiu atorgue les constitucions capitolie al
es coses perla ditat. Cort supplicades ab los decretacions en aquelles conten
gudes: y admet lo dich sentiment possat p' los dits syndichs d'barcelona si en quâ
se deu admetre eli plau de consilium dela dita Cort atorgar: com de presenta
torgna vn mes de temps dins lo qual la dita ciutat de Barcelona ab lo consell de
L'entjurats: e les perlones que ruy son de la vintiquatrena de aquella en la forma
acostumada pugué còsentir enla dita offerta: e donatiu: y modos: e forma enlo ac
te de aquelles continguts: y consentir enlo syndicat lo qual consentiment sia de ta
ta força: e valor: com si los dits sindichs de present puramēt e simple: aguessen cò
sentit en axi que si dins lo dit temps d'vn mes comportador d'el dia present en a vâ
noy hauran consentit que la dita offerta: y donatiu: y totes les altres coses de con
sentiment dela dita Cort ordenades: y atorgades sien hagudes y nofetes: e los
dits tres staments dela dita cort actesa la necessitat dela partida de la Magestat:
y gran benefici del present principat: y per emitir molts danys que pouen seguir
al predict principat il la present cort: y coles en aquella ordenades no sortien son asse
cte co senten enio dit acte: y temps consentits per sa Magestat ala dita Ciutat de
barcelona en dita vintiquatrena: enlo modo e forma alii còtéguts ab expressa p
testacio que no sie fet en esdeuenidor perjudicials privilegis: ni als prerogatiues
libertats: y drets pratiques: y costums del present Principat: y al tres citamets
dela present Cort e de altres esdeuenidores corts directament o indirecta p' tayets
e per aquesta vegada tant solament p' no puga esser tret en esdeuenidor: en con
seqüencia e per les dites causes: y no en altra manera: esa magestat licècia la pre
sent cort passat lo dit mes comptador lo dia present en anauant dins lo qual mes
cansolament se puga fer lo acte seguent. Es alaber: que la dita Ciutat de Barcelo
na ab consell de L'entjurats en vintiquatrena de aquella se puga ajustar pera esse
cte tant solament de prestar lo dit còsentiment: o còsentir en lo dit acte dela offerta
ta: e donatiu: e syndicat enlo modo: e forma d' sus dits: e no per altre effecte: ni en al
tra manera: ni per altres cosas: y q' los presents en cort sien puguen anar: com ben
vist los sian lo dit consell vist elegits en lo present consell los dits actes: e aguda ple
na relacio dels dits syndichs a cerca dels dits coses: e altres que son estades tra
ctades en les dites Corts generals: axi en general del present Principat: com en
particular de a questa Ciutats: y per sa Magestat atorgades les quals per la bre
uitat del temps iuns asin no son pogudes expedir: elegida he hoy da en lo present co
sell vna letra de la Magestat dada en la vila de Monço a trenta d'el dia d' dehè
bre prop paslat la qual es estada presentada per los expectables Dò Pedro d'Car
dona portant veus de general governador Don Joan de linyga Comendador
major de castella: y mosien Johan angell de lpuig Regé de la T'eloraria de la Ma
gestat en lo Principat de L'athalunya: y en crehècia lur la qual han explicada enlo
consell: y attenant: y considerant lo dit consell la molta amor: y voluntat: e fauor
que la L'elarea Magestat d'Emperador: y Reynostro S'eyor a sempre proceguï
da a questa Ciutat e les coses sues fahent li moltes: y asenyllades merces: y còlide
rant la gran effectio: amor: e voluntat ab obres: que a questa Ciutat e poblats en a
quella perlur innata fidelitat han sempre tinguda als predecessors: y progenitors
de la Magestat de present tené la prefata L'elarea Magestat ab molts serueys.

ari en gual ab tota la terra: com en particular fets los qual s'tenen voluntat: no sols
 de prosegur mes encara de agmentar com betenen a costumatié cosiderades les
 moltes merces que la prefecta Ecsarea Magestat en les presents Lorts ha fetes a
 torgant en aquest seu Principat moltes constitucions: capitols: y actes de cort
 en general: y moltes privilegis en particular dels quals ne redundera grā benefici
 ala cosa publica del present principat: y de aquesta sua Ciuitat: y en esdeuenidor spe
 ren que la Magestat persa solita clemència atorgara majors gracia's: y merces: e
 considerant lo desliber dels tres estaments del dit principat en fer seruey a sa Ma
 gestat de les dites Doscentes sinquanta milia liures dela qual quantitat lo pre
 senl consell no ha discrepat: ans es estat conforma ab lo dit desliber de les dites
 doscentes sinquanta milia liures: coz los haie discrepat en la forma com se deuia
 pagar lo dit seruey: o donatiu del general: y del fogatge pensant que la forma delib
 erada per lo dit consel esser mes seruey de la Magestat attesés les necessitats que
 han concorregut: e concorren en lo dit principat. E cosiderades moltes altres co
 ses: ari en lo acte de dit seruey expresa'des: com en lo present consell plenament de
 diudes: y recitades. Pertat & alias feta deliberacio: e conclusio: que lo sobre dit dis
 sentiment: y tots: y qlsevol altres dissentiments p los dits syndicis posats: y fets en
 la offerta: y acte del dit seruey dependents: y atractes te guts sobre dit seruey dona
 tiu: y modo: y forma de aquell sien leuats remoguts: y abolits segons de present lo
 dit consell scientment deliberada: y consulta y leua remou: y aboleir: y expressament
 content loha: y aproua la offerta: o donatiu gracios de les dites doscentes sinqua
 ta milia liures feta a sa Magestat per los dits tres estaments: y modos: e formas
 ab les condicions: e qualitats en lo acte de aquella demunt insertas contengut
 e no resme: y consent loa: y aproua: y ferma lo dit syndicat fermat per los dits tres
 estaments: ari: e segons en aquell es contengut: c si y enquant mester sia lo dit con
 sell dona poder: e comissio al dit syndicis de levar remoure: e abolir los dits dis
 sentiments: e consentir en lo dit acte de offerta: e donatiu gracios en los modos: e for
 ma de sus dits: y en ferinar: loar: y aprouar lo dit syndicat volent lo dit consell que
 la present dilliberacio: y de totes singles coes en aquella contengudes: y consen
 timent del dit syndicat conjunctament o dinisa si en quat mester sia ne sia feta char
 ta publica vna e moltes presents en aço Pere ponç casademunt notari: e altres dls
 scriuants jurats dela ciutania del honorable cosell: y en Miqll pau fonoll notari
 et Hieronim pener scriuent habitadors de Barcelona testimonis en aço appellats e
 precios per dita deliberacio: y acte testificat. Post modū verodie intitolati quartode
 cuno mensis januarij anno eodez Milesimo Quigentesimo tricesimo quarto. Ma
 gnifici frascus desboch: Joannes de guabis: Guilelmus: Raymundus de
 isoler: y Michell quintana syndici dicte Ciuitati Barchinone constituti pro intere
 lendo in dictis Eurijs de quorum syndicatu constat instrumento acto Barchinone
 die quinto mensis Madij proxime preteriti: y testificato clauso: y subsignato per
 me notarium: y scribam supra: y infrascriptum constituti personali intus productus
 appartamentum de trenta domus dicte Ciuitatis Barchinone ante presencia dos
 minorum cosiliariorum dicte Ciuitatis in presencia mei Raphaelis puiq notari
 e scribe infrascripti e impresencia honorabili Michaelis setati domicili Barchi
 nini domiciliati discretorum Petri ponci casa demunt: Petri celitrons notariorum
 publicum dicte Ecivitati e Michaelis pauli fonoll etiā notari dicte ciuitatis ha
 bitatoris testiu ad hec vocatorum: y assumptorum in viu dicte potestatis: e conil
 sioris eis attribute: e cōcesso Per predictum consilium omonerunt seu amoncre
 se dixerunt sienter e deliberate ut dixerunt predictum disentimentum per ipsos
 positum oblationi predicti seruicii seu donatiu gratiosi predicto die tricesimo de
 cembbris proxime pretenti e omnia alia: y quecumqz desentimenta per ipsos poli
 ta

ta e facta dicto seruicio seu donatiu in quibuscumqz tractibus sub ipso habitis e
 factis in processu familiari stamenti regalis contentis concesseruntqz laudatū
 e approbarunt oblationē e seruicii seu dontiu graciōsum p dictā curiā: e seup tria
 stamenta dicte Ecsarea Maiestati domini nostri regis fata de predictis ducenti
 quinquaginta milibus libris in e com modis: e formis in actu dictae oblationis seu
 seruicii contentis concenserūt etiā firmarūt laudarunt: e aprobarūt syndicatu p
 dictam Euriam factum: e firmatum sic et prout i eo continetur De quibus omni
 bus: e singulis tamdictum consilium quam syndicti predicti voluerunt: e concen
 serunt fieri confici: e tradi vnum: e plura: e tot quot petita: e requisita fuerint per il
 los quorum intersit publica consimilia strumenta per medictu e infrascriptum
 notarium: et scribāz Que fuerūt acta publicata firmata: laudata: e exprobata bar
 cinone sub anno diebus mensis: e loco predictis presentib⁹ in parte predicto Pe
 tro poncio casa demunt: in parte medicto e subscripto notario: e scriba: e testibus
 supradictis ad premisa vocatis specialiter: e assump̄tis prout superius continetur.
 Sig⁹ num mei Raphaelis puiq regiam auctoritate notari publici: e scribe hono
 rabile consili⁹ Barchinone qui premisa omnia: e singula in quibus dum sic ut pre
 mittimur agaretur dicernentur concluderentur: e fierent partim vice: e loco meis
 prenominatus notarius: e quoaudiutor interfuit partimqz ego interfui fideliter scri
 ptum straxi Signoqz: e nomine meis solitis: e consuetis signani inside robur: et te
 stimonium omnium: e singulorum premissorum regatus e requisitus constat enim
 de litteris in raso scriptis: e correptis in linea secunda ubi legitur tricesimo Decem
 bris proxime preteriti causis.

Sgi

num Cardi diuina favente clemencia Romanorum Im
 peratoris semper Augusti Regis germane Joanne ma
 tus: e eiusdem Caroli dei gracia regnum Castelle: Brago
 nie vtriusqz Sicilie: Hierusalem: Angrie: dalmacie: croa
 cie: Legionis: Hauarre: Granate: Z oleti: Valentie: Gal
 ie: Maiuriarum: Hispalis: Cardinie: Ordube: Corcice: Murcie: Bennis: Algar
 bij: Elgeriere: Gibaltari: Insularū: Canarie Insularūqz: Andiarūqz: e terre firme
 maris: Occieani: Elchiducti: Austrie ducum Birgundie: e Bramazti. et Comit
 tum: Barchinone flandrie: e tiroli dominorum vizcaie: e Moline ductum athenarū
 e neopatrie comittum Rossillionis: e Eritanie marchinūqz: Driftāni: e gosiani q
 predictis omnib⁹: e singulis si: e quaten⁹ opus est consentim⁹ eaqz landam⁹ ap̄o
 bam⁹ ratificamus: e confirmamus eisdem regiam auctoritatem nostram inter
 ponimus pariter: e decretuz Z oleti die secunda mensis marci anno nativitat⁹ dñi.
 Milesimo. Quingentesimo tricesimo quarto hicqz sigillum nostrum comune Im
 pendenti insimus aponendum.

yo el rey.

Ecsarea e Ethdlica Magestats mandauit
 michi Michaeli clementi. V. p. Per. ~~V. p.~~
 petum manuū. V. c.
 V. Mai. Cici⁹.

CQue en los processos de Regalia ques faran contra les personnes Ecclesiastiqs constituides en sacres ordens Religiosos: o beneficiats sia seruat lo priuilegi del catholich rey don ferrando segon digne de record al estament ecclesiastich atorgat. *Capitol. primer.*

CQue capitans de guerra no puguen ysar d' Juridicio sino en quant d' dret per constitucions los es per mes. *Capitol. ii.*

CQue los poblats: e viles: o lochs: de ca Linca que no paguen general no co corregan en los officis de cathalunya. *La. iii.*

CQue al locinent general o doctoris del Real consell se puguen presentar supplicacions sis pretendra aquells hauer contra feta constitucions d' cathalunya y capituloys actes de Cort. *La. iii.*

CQue los encarcerats enles presons d' barcelona no sian accullits enla almoyna sens prouisio del Alcanceller: o del Regent ca. *La. v.*

CQue los scriuants peticioners haien a tenir ala sala d' la preso una posty taula ho sien escrits los salaris y hauaries que pertanyen als officials de la cort. *La. vi.*

CQue los escriuants qui Reben testimonis enles causes criminals halen escriure tot lo que los testimonis diran aixi en defensa com en offensa fabent al cars. *Capitol. viii.*

CQue les constitucions de litibus abreviandis fetes en les corts de santa Anna per lo catholich rey don ferrando segon sien seruades enles vniuersitats reals si dins un any no y hauran contra dit. *La. viii.*

CQue los qui seran posats enla preso per prouisio dels Deputats: Consellers: Consolls: Mostacass: Clauaris: Obres: Alcaydes: E altres Officials que tenen semblat poder ires irets ab albara sol d' official prebit qui ho haura prouechit sens albara del Locinent general: ni de Thesores si donchs dit pres no fos recomanato detengut per altre cars del qual haja costat enlo libre del carceller. *La. viii.*

CDela pena en que cauen los gascons forechs biarnesos limosins: y altres fachs os qui aportaran balestes: escopetes: arcabucos. *La. x.*

CForma dela expedicio deles causes de agraduacio y cessions de bens. *La. xi.*

CDela pena en que cauran los que pendran vejanca dels parents amichs: o valdors daquells quils hauran offesos. *La. xii.*

CQue no sian atorgades instauratories enles causes mercantiols. *La. xiii.*

CQue sis interposara supplicacio contra alguna prouisio feta sia renocada contra imperio: y feta confirmada enlo consell que no sen puga mes suplicar. *La. xiii.*

CQue enlos comptats d' Rosello: y Ercdanya nos puga fer execucio deles penes dels tercos enque cauen los obligats ab piatat nos pugan executar fins atant lo creador sia pagar del dente principal: y q creador no puga gestionar als officials la sua part. *La. xv.*

CQue los Abadiats: y beneficis ab cura: d' sens cura de patronat Real sien confides a cathalans: y les pensions sobre los fruyts de aquelles si seni posaran sien per cathalans. *Capitol. vi.*

CQue en cathalunya: ni en los comptats de rosello y cerdanya nos puga exercir juridicio sino per officials cathalans conforme a les constitucions de cathaluña reuocats qualquier abusos. *La. xvii.*

CQue si per lo real consell sera prouechit algu esser delsurat dela preso que encontinent sia expedit lo albara: y soltat aquell: e lo carceller o sia mes detingut sino g nou delicte: o altre d' nou preuenegut a noticia dela cort. *La. xviii.*

CQue lo comersi de barbaria no puga esser prohibit als cathalans conforme al acte de cor del catholich Rey don ferrando segon de digne record. *La. xviii.*

CQue les causes de hauer contra fet a constitucions no puguen exir del principat de cathalunya acceptat causas de officials reals per questions que tinguelen a qui pertanyarian loa officis. *La. xx.*

CQue los presos qui seran repetits per lo locinent general per process de regalia dels officials ordinaris e seran composta's que lo official o Baro quils hauro presos haya la terça part dela dita composicio dediuides les despeses fetas per la cort real. *La. xx.*

CQue les causes deles imposicions deles vniuersitats nos puguen enuocar en la regia audiencia: y que enles lettres citatories: y in hibitatories sia posada clausula dum modo non sic causa imposicionum. *Capitol. xxii.*

CQue los pastors rebedans o majorals no poguen tenir bestiar gros: ni menuts lots certes penes. *La. xxii.*

CQue los jutges de apelle: ni altres officials puguen conixer de causes de apelacions: menor de cinqnanta sous. *La. xxii.*

CQue lo jutge de apelle de gerona haja prestar segnrietat de tenir taula hi hajete nira taula com los altres officials reals. *La. xxv.*

CDel modo se ha seruar enla exactio dels coronatges y maridatges. *La. xxvi.*

CQue sien dos aduocats y dos procuradors per los pobres enla forma elo present capitol. cotenguda. *La. xxvi.*

CDels hous dels stois que no sian furtats: ni ocubats. *Capitol. xxvii.*

CQue no puguen esser trets porcha: ni cancelada del Principat de cathalunya sino enla forma enlo present capitol contenguda. *La. xxviii.*

CQue los pabordres dela església de tortosa enlos seruexs deles Corts hajaas pagar seruada antigua consuetud. *Capitol. xx.*

CLaabilitacio de don Miquel climent Prothondaf. **Capitol. xxxi.**

CQue los catalans puguen traure e fer traure dela ylla de Sicilia ab licencia d
la Magestat real:o dels maestres Pertalans de sicilia en la forma en lo present.
capitol. **Capitol. xxxii.**

CQue en la absencia dela Magestat real:o de son primo genit:o lo continent gene
rallos canellers y regent. **C**Reben lo salari a confirmat del general. **Ca. xxxii.**

CLaabilitacio dela Serenissima Sa. emperatris nostra senyora. **Ca. xxxiii.**

CRemissio de bonts y penes y de terçes y de altres penes pecuniaries en lo pre
sent capitol contengudes: **Capitol. xxxiii.**

CDela franquesa del sagell. **Capitol. xxxv.**

CLo consentiment del estament ecclesiastich. **Capitol. xxxvi**

CConsentiment del estament militar. **Capitol. xxxvii.**

CConsentiment del estament real. **Capitol. xxxviii.**

CLa offerta **Capitol. xxxviii.**

Alcaben les dites constitucions actes priuilegis capitols 8 201
en la present obra Estampats quian esguart al bon orde dela justicia e altres coses
vtiles del principat de Cathalunya per Carles amors prouensal: a despeles d
Mestre Lazer mila librater del general del principat de Cathalunya: con priu
legio Real al dit mestre latzer atorgate donat poder q lo dimit dit latzer: e no altre
puga estampar: ni vendre: ni fer vendre directament: o in directa en lo principat de
catalunya les demundites constitucions: actes capitols de cort y altres coses
contengudes en dites constitucions sots pena de dolentes liures aplicadores la
meytat: per als cosens dla Sacra Casarea Catlica y Real Magestat y laltra mey
tat a tota utilitat del dit latzer mila: e pe q ignorancia: ningun no puga alegar en
la Crida dla publicacio dcles presents: constitucions: feta en la insignia Ciutat de
Barcelona lo dia que dita obra fonch a cabada: destampar. a. 1. del mes de Setem
bre d' Eusebi el matinat de nostre Señor. D. V. xxviii. la taracio de les presents
constitucions: ab tot lo demur dit compliment: son dos reals dich. iii. soys moneda
de Barcelona.

L'unipriuilegio:

MA - 32364

